

R O M Â N I A
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIA PENALĂ

Înch iearea nr. 265

Dosar nr. 415/1/2020

Sedința din Camera de Consiliu din data de 14 iulie 2020

Completul constituit din:

Judecător de cameră preliminară – Lavinia Valeria Lefterache

Magistrat asistent – Mihaela Ivănuș

Pe rol se află soluționarea cauzei având ca obiect plângerea formulată de petenții *Săcărin Gabriel și Săcărin Ramona Elena, în calitate de reprezentanți ai minorei Săcărin Sorina*, împotriva ordonanței nr. 2015/P/2019 din data de 26 iunie 2019 a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție.

Dezbaterile au avut loc în ședința din cameră de consiliu din data de 07 iulie 2020 la care a participat, din partea Ministerului Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, domnul procuror Cosmin Grancea.

Sușinerile petenților, prin apărător ales și ale reprezentantului Ministerului Public au fost consemnate în încheierea de ședință din data de 07 iulie 2020 parte integrantă din prezenta, iar judecătorul de cameră preliminară din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție a stabilit termen pentru pronunțare la data de 14 iulie 2020 când a dispus următoarele:

JUDECĂTORUL DE CAMERĂ PRELIMINARĂ,

Deliberând asupra cauzei de față, constată următoarele :

Prin ordonanța nr. 2015/P/2019 din data de 26 iunie 2019 a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție s-a dispus predarea sub luare de dovadă a documentelor ce au stat la baza eliberării pașaportului privind pe Săcărin Sorina și a pașaportului emis, în vederea efectuării de verificări, urmând ca obiectele și înscrisurile să fie predate cu celeritate ofițerilor de poliție judiciară delegați în acest sens.

Pentru a se dispune această soluție, s-a reținut că prin ordonanța din data de 21.06.2019 a fost începută urmărirea penală pentru săvârșirea unor infracțiuni de abuz în serviciu, prev. de art. 297 alin. 1 din Codul penal, fapte în legătură cu judecarea dosarului având ca obiect cererea de adopție internațională pentru minora Lucan Sorina, precum și cu instrumentarea dosarului penal în care procurorul din cadrul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Craiova a efectuat, în data de 21 iunie 2019, o percheziție la domiciliul asistentului maternal.

CONFORM CU ORIGINALUL

Din verificările efectuate în baza de date au rezultat mai multe neconcordanțe în ceea ce privește stabilirea domiciliului minorei Săcărin (fostă Lucan) Sorina.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 27 din O.U.G. nr. 97/2005, „domiciliul minorului este la părinții săi sau la acela dintre părinți la care el locuiește statornic ori, după caz, la reprezentantul său legal sau la persoana fizică ori juridică la care este încredințat în plasament”.

Prin dispoziția nr. 299/2003.2012 a Directorului Executiv al D.G.A.S.P.C. Mehedinți s-a dispus plasamentul minorei în regim de urgență la Centrul de primire în regim de urgență pentru copilul abuzat, neglijat, exploatat din cadrul Complexului de servicii sociale pentru copilul preșcolar Drobeta Turnu Severin.

Prin sentința civilă nr. 87/MF/11.05.2012 a Tribunalului Mehedinți s-a dispus înlocuirea măsurii plasamentului în regim de urgență cu plasamentul la Centrul de primire în regim de urgență pentru copilul abuzat, neglijat și exploatat din cadrul Complexului de servicii sociale pentru copilul preșcolar Drobeta Turnu Severin.

Prin Sentința civilă nr. 211/MF/07.12.2012 a Tribunalului Mehedinți a fost înlocuită măsura plasamentului copilului Lucan Sorina de la Centrul de primire în regim de urgență pentru copilul abuzat, neglijat, exploatat din cadrul Complexului de servicii sociale pentru copilul preșcolar cu măsura plasamentului la asistentul maternal profesionist Șărămăt Mariana.

Exercițiul drepturilor și obligațiilor cu privire la persoana minorei au fost delegate către asistentul maternal, mama păstrând dreptul de a avea legături cu minora și de a consimți la adopția ei.

În cuprinsul Raportului conținând informații referitoare la copilul Lucan Sorina, utilizat în cadrul procedurii adopției internaționale, s-a consemnat că Lucan Loredana „nu a vizitat niciodată fetița de la data instituirii măsurii de plasament”, că „mama nu s-a interesat de situația acesteia”, că nu au fost identificate alte rude care să se poată ocupa de creșterea și educarea fetiței, că nu este cunoscut un alt domiciliu de fapt al mamei naturale a minorei, precum și faptul că „fetița nu mai are frați”.

Contrar celor expuse, după cum reține procurorul, începând cu data de 17 septembrie 2017, minora Săcărin Sorina figurează în baza de date cu domiciliul în [redacted] unde își mai au domiciliul mama sa naturală, Lucan Loredana și fratele său, Lucan Andrei.

În conformitate cu prevederile art. 44 din H.G. nr. 1133/2005, actul de identitate se eliberează, în condițiile legii, de către serviciul public comunitar local de evidență a persoanelor de la locul de domiciliu sau reședință al persoanei fizice, în baza cererii pentru eliberarea actului de identitate, depusă personal și a documentelor cu care, potrivit legii, se face dovada: a) numelui de familie și a prenumelui; b) datei de naștere; c) stării civile; d) cetățeniei romane; e) adresei de domiciliu; f) adresei de reședință; g) achitării contravalorii actului de identitate; li) achitării taxei extrajudiciare de timbru.

Cererea pentru eliberarea actului de identitate se completează de solicitant la rubricile prevăzute pe fața acesteia și se semnează de către solicitant sau, după caz, de reprezentantul legal al acestuia, în cazul persoanelor majore și de către solicitant și reprezentantul legal, pentru minori.

Titularul sau reprezentantul său legal are obligația să solicite serviciului public comunitar de evidență a persoanelor, pe raza căruia are domiciliul sau reședința, eliberarea unei noi cărți de identitate, prezentând următoarele documente: a) cererea pentru eliberarea actului de identitate, potrivit modelului prevăzut în anexa nr. II; b) actul de identitate, cu excepția situației prevăzute la art. 18 alin. 1 lit. g din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 97/2005, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 290/2005; c) certificatul de naștere, original și copie; d) certificatul de căsătorie, în cazul persoanelor căsătorite sau al soțului supraviețuitor, original și copie; e) hotărârea de divorț definitivă și irevocabilă, după caz, original și copie; f) certificatul de deces al soțului/soției decedat/decedate, în cazul soțului supraviețuitor, original și copie; g) certificatele de naștere ale copiilor cu vârsta mai mică de 14 ani, după caz, original și copie; h) documentul cu care se face dovada adresei de domiciliu, precum și, după caz, cel cu care se face dovada adresei de reședință, original și copie; i) chitanța reprezentând contravaloarea cărții de identitate; j) documentul cu care face dovada achitării, în condițiile legii, a taxei extrajudiciare de timbru.

În speță, exercițiul drepturilor și obligațiilor cu privire la persoana minorei Lucan Sorina erau delegate către asistentul maternal Șărămăt Mariana, mama naturală fiind în imposibilitate să prezinte actul de naștere al minorei, în original.

Urmare a verificărilor efectuate s-a stabilit că, prevalându-se de acest pretins domiciliu al minorei în județul Dolj, părinții adoptivi ai acesteia, Săcărin Gabriel și Săcărin Ramona Elena, au solicitat pentru aceasta eliberarea unui pașaport simplu temporar.

S-a reținut de către procuror că în Sistemul național informatic de evidență a populației, administrat de către Direcția pentru Evidența Persoanelor și Administrarea de Date din cadrul Ministerului Administrației și Internelor apar date contradictorii, întrucât hotărârea privind încuviințarea adopției internaționale a minorei de către familia Săcărin Gabriel și Săcărin Ramona Elena - Decizia civilă nr. 4/23.05.2019 a Curții de Apel Craiova - apare ca fiind comunicată de D.G.A.S.P.C. Mehedinți cu adresa nr. 19359 din data de 17.05.2019, iar la data depunerii cererii de eliberare a pașaportului minora era încă la familia Șărămăt, existând suspiciuni cu privire la modalitatea de obținere a fotografiei sau cu privire la faptul că fotografia din cartea de identitate nu mai corespunde cu fizionomia titularului.

Potrivit dispozițiilor legale „în cazul în care mențiunea din actul de identitate privind stabilirea domiciliului sau a reședinței s-a efectuat în baza unui document care ulterior a fost anulat, s-a constatat că era nul, fals ori falsificat, această mențiune este nulă de drept”.

S-a reținut că, întrucât există indicii în sensul că numiții Săcărin Gabriel și Săcărin Ramona, fiind în imposibilitatea prezentării minorei Săcărin Sorina la Direcția pentru Evidența Persoanelor și Administrarea Bazelor de Date, au solicitat pentru aceasta eliberarea unui pașaport simplu temporar în condiții nelegale, pentru clarificarea aspectelor sesizate se impun a fi efectuate verificări cu privire la documentele mai sus menționate.

Prin urmare, în temeiul art. 170 alin. 1 și 4 din Codul de procedură penală, s-a dispus predarea sub luare de dovadă a documentelor ce au stat la baza eliberării

pașaportului privind pe Săcărin Sorina și a pașaportului emis, în vederea efectuării de verificări.

Împotriva ordonanței nr. 2015/P/2019 din data de 26 iunie 2019 a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție au formulat plângere petenții Săcărin Gabriel și Săcărin Ramona Elena.

Plângerea a fost soluționată prin **ordonanța nr. 230/II/2/2019 la data de 29 octombrie 2019 de procurorul șef adjunct din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, dispunându-se respingerea acesteia, ca neîntemeiată.**

S-a reținut că, la data de 22.07.2019, la nivelul Secției pentru Investigarea infracțiunilor din Justiție din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, a fost înregistrată plângerea petenților Săcărin Gabriel și Săcărin Ramona Elena formulată împotriva măsurii luate de procurorul de caz, în dosarul nr. 2015/P/2019 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, cu privire la ridicarea de la Serviciul Pașapoarte a pașaportului minorei Săcărin Sorina.

Petenții au precizat că interpretează măsura procurorului de caz ca fiind o măsură indirectă restrictivă a dreptului minorei Săcărin Sorina de a părăsi teritoriul României.

În concret, s-au constatat următoarele aspecte:

Prin Ordonanța nr. 2015/P/2019 din data de 26.06.2019 a Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție s-a dispus ridicarea, sub luare de dovadă, a documentelor ce au stat la baza eliberării pașaportului minorei Săcărin Sorina, precum a pașaportului emis pe numele acesteia, în vederea efectuării de verificări.

Prin Ordonanța nr. 2015/P/2019 din data de 12.07.2019, s-a dispus efectuarea unei constatări tehnico-științifice grafice și tehnice a documentelor susmenționate de către specialiști din cadrul Direcției Generale de Poliție a Municipiului București – Serviciul Criminalistic. Documentele ce au stat la baza emiterii pașaportului și Raportul simplu temporar nr. 088284261 au fost puse la dispoziția specialiștilor criminaliști. La data de 16.07.2019, pașaportul simplu temporar nr. 088284261, având ca titular pe minora Săcărin Sorina, a fost restituit Serviciului Public Comunitar pentru Eliberarea și Evidența Pașapoartelor Dolj, pentru a dispune în conformitate cu prevederile legale.

Față de cele ce preced, din perspectiva motivelor invocate de petenți și a actelor de urmărire efectuate în dosarul penal nr. 2015/P/2019 al Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, s-a apreciat că plângerea este neîntemeiată.

S-a constatat că, în cauză, actele de urmărire penală ce fac obiectul plângerii sunt în conformitate cu dispozițiile legale în materie penală. Cu privire la efectuarea urmăririi penale, aprecierea asupra administrării probatoriului revine exclusiv procurorului de caz, în virtutea calității sale de suveran în desfășurarea anchetei.

Potrivit practicii C.E.D.O., o anchetă este „adecvată, aprofundată și efectivă” dacă organele competente efectuează cercetări și supun faptele aduse în atenția lor „la examenul cel mai scrupulos pentru ca faptele să fie elucidate și adevărații responsabili identificați”.

Pe cale de consecință, în temeiul art. 339 din Codul de procedură penală coroborat cu art. 88¹ alin. 1 din Legea nr. 304/2004, a fost respinsă, ca neîntemeiată, plângerea formulată de petenții Săcărin Gabriel și Săcărin Ramona Elena.

Împotriva ordonanței nr. 2015/P/2019 din data de 26 iunie 2019 a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, precum și a ordonanței nr. 230/II/2/2019 din data de 29 octombrie 2019 a procurorului șef adjunct din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție au formulat plângere petenții Săcărin Gabriel și Săcărin Ramona Elena, în calitate de reprezentanți ai minorei Săcărin Sorina.

Plângerea a fost înregistrată inițial, la data de 04 decembrie 2019, în dosarul nr. 5868/2/2019 aflat pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția Penală.

Dosarul menționat anterior a fost soluționat de judecătorul de drepturi și libertăți din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție prin încheierea nr. 70 din data de 11 februarie 2020, prin care a fost respinsă, ca inadmisibilă, plângerea formulată de petenții Săcărin Gabriel și Săcărin Ramona Elena împotriva ordonanței nr. 240/II/2/2019 din data de 11 septembrie 2019 a procurorului șef adjunct al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție.

Conform referatului din data de 12.02.2020, întocmit de greșierul de ședință în dosarul nr. 5868/2/2019 al Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția Penală (fila 1 dosar instanță), în urma soluționării dosarului nr. 5868/2/2019, s-a constatat că petenții Săcărin Ramona Elena și Săcărin Gabriel au transmis la dosar două plângeri, una împotriva ordonanței nr. 240/II-2/2019 și una împotriva ordonanței nr. 230/II-2/2019, motiv pentru care, conform dispoziției completului de judecată, s-a procedat la desprinderea plângerii formulate împotriva ordonanței nr. 230/II-2/2019 și a înscrisurilor anexate din dosarul nr. 5868/2/2019, aflate la filele 24-43, în vederea predării acestora la Registratură pentru formarea unui nou dosar și repartizarea aleatorie a acestuia.

Plângerea a fost repartizată aleatoriu Completului 15 Cameră Preliminară, fiind înregistrată sub nr. 415/1/2020.

În cuprinsul plângerii, petenții Săcărin Gabriel și Săcărin Ramona Elena, în calitate de reprezentanți ai minorei Săcărin Sorina, au criticat următoarele aspecte.

Cu titlu preliminar, referitor la competența instanței, s-a arătat că se solicită să fie supusă analizei instanței legalitatea unei măsuri a procurorului de caz din dosarul penal nr. 2015/P/2019 instrumentat de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție. S-a susținut că a fost formulată o plângere la data de 22.07.2019, care a fost respinsă prin ordonanța nr. 230/II/2/2019 din data de 29.10.2019 emisă de către procurorul șef adjunct al Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție în dosarul de urmărire penală nr. 2015/P/2019, comunicată la data de 13.11.2019.

Conform dispozițiilor art. 341 alin. 1 din Codul de procedură penală, s-a apreciat că este competent să judece plângerea judecătorul de drepturi și libertăți din cadrul Secției Penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, deoarece aceasta este instanța care ar urma să judece în fond faptele investigate în dosarul de urmărire

penală nr. 2015/P/2019, conform art. 38 alin. 1 lit. c din Codul de procedură penală. S-a menționat că dosarul penal nr. 2015/P/2019 are ca obiect infracțiunea de abuz în serviciu pretins săvârșită de o doamnă procuror, care are gradul profesional de procuror corespunzător Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, conform Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 975/11.10.2018. S-a susținut că nu prezintă relevanță pentru stabilirea competenței instanței parchetul în cadrul căruia își desfășoară activitatea procurorul respectiv.

S-a precizat că atât la data la care se pretinde că ar fi fost săvârșite faptele din dosarul penal nr. 2015/P/2019, cât și la data judecării prezentei cauze, procurorul investigat a avut gradul profesional de procuror corespunzător Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, astfel încât infracțiunile cercetate în dosarul nr. 2015/P/2019 urmează a fi judecate în primă instanță de către instanța supremă. Întrucât judecarea dosarului penal nr. 2015/P/2019 ar reveni în primă instanță Înaltei Curți de Casație și Justiție, conform competenței materiale și după calitatea persoanei, tot acestei instanțe îi revine competența de a soluționa plângerea formulată împotriva ordonanței nr. 230/II/2/2019 dispusă de procurorul șef adjunct al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție.

S-a subliniat că art. 40 alin. 1 din Codul de procedură penală instituie o normă de competență materială de ordine publică, așadar încălcarea unei astfel de norme ar atrage nulitatea absolută a tuturor actelor efectuate de instanța necompetentă, sancțiune expres prevăzută de art. 281 alin. 1 lit. b din Codul de procedură penală.

În ceea ce privește dreptul de acces la instanță, petenții au făcut trimitere la dispozițiile art. 3 alin. 5 din Codul de procedură penală și art. 21 din Constituția României și au susținut că, în situația în care s-ar interpreta că nu au o cale de atac împotriva ordonanței nr. 230/II/2/2019/29.10.2019 emisă de procurorul șef adjunct al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție în dosarul penal nr. 2015/P/2019 și chiar dacă plângerea propriu-zisă se referă la o măsură informă, necomunicată și care nu a fost dispusă printr-un act de urmărire penală concret, în baza art. 21 alin. 1 și 2 din Constituția României, au dreptul de a se adresa justiției pentru a contesta atât ordonanța nr. 230/II/2/2019, cât și măsura restrictivă de libertate dispusă de procurorul de caz în perioada 26.06.2019 - 19.07.2019, pentru a apăra dreptul la liberă circulație și dreptul la viața de familie al fiicei lor minore.

Tot referitor la dreptul de acces la o instanță, a fost invocată iurisprudența Curții Constituționale a României, astfel cum a fost conturată prin decizia nr. 486/1997 și prin decizia nr. 24/2016. S-a susținut că, în speță, este aplicabil *mutatis mutandis* același raționament juridic aplicat de Curtea Constituțională atunci când a declarat neconstituțională norma care nu permitea accesul la justiție în cazul măsurii de neîncepere a urmăririi penale sau norma care nu permitea contestarea măsurilor asigurătorii dispuse în cursul urmăririi penale.

În continuare, *referitor la situația de fapt*, petenții au arătat că prin decizia civilă nr. 4/23.04.2019 pronunțată de Curtea de Apel Craiova în dosarul nr. 1871/101/2018, s-a încuviințat adopția Sorinei de către aceștia și a fost schimbat numele minorei în Săcărin Sorina.

La data de 12.06.2019, petenții au formulat o cerere pentru eliberarea unui pașaport simplu fiicei lor minore, Săcărin Sorina și au depus documentele necesare la Serviciul Public Comunitar pentru Eliberarea și Evidența Pașapoartelor Simple Dolj.

La data de 26.06.2019, Serviciul Public Comunitar pentru Eliberarea și Evidența Pașapoartelor Simple Dolj a emis pașaportul minorei, însă acesta nu a fost eliberat petenților, comunicându-li-se oral că pașaportul în original a fost reținut de către procurorul de caz din dosarul nr. 2015/P/2019 al Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, fără însă ca această măsură să le fi fost comunicată în scris și fără să le fi fost comunicat vreun act al procurorului de caz în cadrul urmăririi penale (ordonanță, rezoluție etc) prin care să fi fost dispusă această măsură.

La data de 03.07.2019, petenții au solicitat Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție să le comunice actul prin care s-a dispus reținerea pașaportului minorei, însă nu au primit vreun răspuns nici până la data formulării plângerii (22.07.2019).

La data de 19.07.2019, ora 14,00, pașaportul minorei Săcărin Sorina a fost înmânat petentei Săcărin Ramona-Elena.

La data de 22.07.2019, petenții au formulat plângere împotriva măsurii de restrângere de libertate, luată de către procurorul de caz împotriva minorei Săcărin Sorina, considerând că care nu este prevăzută de legea penală. Conform apărării, motivul pretins pentru care procurorul ar fi reținut pașaportul din data de 26.06.2019 până în 19.07.2019 a fost aflat de petenți din mass-media. La data de 13.11.2019, petenților le-a fost comunicată ordonanța nr.230/II/2/2019 emisă de către procurorul-șef adjunct al Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, prin care plângerea le-a fost respinsă ca neîntemeiată, fără a se face referire la vreo dispoziție legală care permitea reținerea pașaportului minorei sau posibilitatea procurorului de a restrânge libertatea de circulație a minorei nesupusă cercetării penale.

Petenții au solicitat următoarele:

a) să se constate nulitatea Ordonanței nr. 230/II/2/2019 emise de procurorul șef adjunct din cadrul al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție în dosarul penal nr. 2015/P/2019, deoarece aceasta a fost emisă de către o altă persoană decât procurorul șef, aceasta fiind singura persoană care are calitatea de soluționare a plângerilor împotriva măsurilor dispuse de procurorii din cadrul Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, conform art. 339 din Codul de procedură penală raportat la art. 88 indice 1 din Legea nr. 304/2004 și, în consecință, să soluționeze judecătorul de drepturi și libertăți plângerea petenților împotriva măsurii procurorului;

b) să se constate de către judecătorul de drepturi și libertăți existența măsurii restrictive de libertate, care nu este prevăzută de legea penală, luată în perioada 26.06.2019 - 19.07.2019 împotriva minorei Săcărin Sorina (restrângerea dreptului la liberă circulație nu este prevăzută de vreo dispoziție legală și nu a fost comunicată petenților);

c) să se constate nulitatea absolută a măsurii de restrângere a dreptului minorei Săcărin Sorina de a părăsi țara, dispusă de procuror de la data de 26.06.2019 până la data de 19.07.2019.

În ceea ce privește solicitarea de a se constata nulitatea Ordonanței nr. 230/II/2/2019 din 29.10.2019 a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție apărarea a arătat că, potrivit art. 339 din Codul de procedură penală, plângerea împotriva măsurilor luate de procurorii ierarhic inferiori din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție se soluționează doar de către procurorul-sef al acestei secții, atribuție expres dată de art. 339 din Codul de procedură penală în competența exclusivă a procurorului-șef și care nu poate fi delegată sau exercitată temporar de către altă persoană.

Ordonanța nr. 230/II/2/2019 emisă în dosarul penal nr. 2015/P/2019 al Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție nu a fost soluționată de procurorul-șef, ci de către procurorul-sef adjunct, care, conform art. 339 din Codul de procedură penală, nu avea competența legală de a rezolva plângerea.

Drept urmare, s-a solicitat ca judecătorul de drepturi și libertăți să constate nulitatea acestui act din dosarul penal nr. 2015/P/2019 emis de către o persoană necompetentă și să soluționeze plângerea.

Referitor la solicitarea de a se constata existența măsurii de restrângere a libertății de circulație a minorei în perioada 26.06.2019-19.07.2019 și anularea acesteia, s-a susținut că ordinul transmis de procuror, de reținere a pașaportului minorei pentru ca aceasta să nu poată părăsi teritoriul României, constituie, în realitate, o măsură restrictivă de libertate, care nu este prevăzută de vreo dispoziție legală, luată în mod abuziv de procurorul de caz pe durata soluționării cererilor formulate de către Procurorul General interimar, cu unicul scop de a împiedica plecarea din țară a minorei față de care nu era desfășurată vreo procedură penală și care nu avea calitatea de suspect sau inculpat în vreun dosar penal.

Petenții au arătat că nu există și nici nu le-a fost comunicat vreun act de urmărire penală (ordonanță, rezoluție), prin care procurorul a dispus această măsură. Nu le-au fost comunicate nici „ordonanța nr. 2015/P/2019”, prin care se pretinde că ar fi fost reținut pașaportul minorei, nici „ordonanța nr. 2015/P/2019 din 12.07.2019”, prin care se pretinde a fi fost dispusă efectuarea „cercetării tehnico-științifice” cu privire la pașaport sau actele care au stat la baza emiterii acestuia. S-a susținut că aceste ordonanțe nu există în realitate, măsurile nu au fost dispuse printr-o ordonanță a procurorului, ca act procesual penal, ci au fost emise simple adrese (acestea nu poartă număr distinct de ordonanță, ci doar numărul dosarului penal al Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție).

Deși nu a fost dispusă printr-o ordonanță a procurorului, măsura restrictivă de libertate a existat, conform apărării, deoarece prin adresa nr. 51272/26.06.2019 (care nu le-a fost comunicată petenților) procurorul a dispus reținerea pașaportului, în calitate de document de călătorie, iar nu ca simplu *instrumentum probationis* cu privire la vreo faptă penală anchetată de către – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție.

Apărarea a arătat că în realitate, măsura reținerii pașaportului minorei, neprevăzută de vreo dispoziție legală și contrară Legii nr. 248/2005, a constituit o măsură de restrângere a libertății minorei Săcărin Sorina și implicit a petenților (care nu își puteau abandona fiica în România), mijloc procedural fără vreo acoperire legală, folosit de procuror pentru a bloca părăsirea teritoriului țării de către petenți și

de către minor pe durata în care erau judecate cererile formulate de Procurorul General interimar - intenția de a bloca minora în țară pe durata judecării cererilor fiind evidentă chiar din analiza intervalului temporal în care a avut loc restrângerea libertății minorei.

În concret, din cuprinsul ordonanței nr. 230/II/2/2019 rezultă că, deși procurorul era în posesia exemplarului original al pașaportului minorei și a tuturor documentelor care au stat la baza emiterii acestuia, încă din data de 26.06.2019, acesta a dispus cercetarea tehnico-științifică a acestora doar la data de 12.07.2019 și doar asupra pașaportului, nu și asupra celorlalte documente care au stat la baza emiterii pașaportului.

La data de 16.07.2019 se susține de către Ministerul Public că s-a restituit pașaportul minorei către Serviciul Public Comunitar pentru Eliberarea și Evidența Pașapoartelor Dolj, însă abia la data de 19.07.2019 acest serviciu a dispus eliberarea pașaportului către petenți. Din data de 16.07.2019 și până la data de 19.07.2019 (data predării efective a pașaportului către petenți), nu rezultă în ce temei de drept sau în baza cărei măsuri a fost restrâns dreptul la liberă circulație al minorei. Această măsură de restrângere a dreptului la liberă circulație a fost luată de procuror în cursul urmăririi penale și afectează grav dreptul fundamental la liberă circulație, iar orice măsură a procurorului în cursul urmăririi penale prin care se restrâng drepturile fundamentale este supusă controlului judecătoresc.

Conform apărării, pretinsa necesitate de a verifica legalitatea pașaportului (neprevăzută de nicio dispoziție legală, ordonanța nr. 230/II/2/2019 fiind de altfel complet nemotivată în drept) nu poate constitui un motiv pentru restrângerea dreptului la liberă circulație al minorei. Procurorul a urmărit reținerea pașaportului în calitate de document de călătorie, de act de identificare a minorei în timpul călătoriei în afara teritoriului României, iar nu în calitate sa de *instrumentum probationis* sau în calitate de material probator al vreunei fapte cercetate în dosarul nr. 2015/P/2019.

Apărarea a susținut că dacă ar fi fost necesară cercetarea valabilității pașaportului în sensul pretins, dar nu s-ar fi dorit îngrădirea dreptului propriu-zis al minorei de a părăsi teritoriul României, atunci procurorul ar fi dispus anularea pașaportului în calitate sa de act de călătorie (act de identificare a cetățeanului român în străinătate) și ar fi redus pașaportul la calitate sa de *instrumentum probationis*, de mijloc de probă supus cercetării tehnico-științifice.

Cu toate acestea, în opinia apărării, procurorul nu a urmărit în realitate cercetarea vreunei fapte, ci doar restrângerea libertății de circulație a minorei, în afara oricărui temei de drept, pentru ca aceasta să nu poată părăsi teritoriul României (prin utilizarea pașaportului ca document de călătorie) pe durata judecării cererilor formulate împotriva petenților de către Procurorul General interimar (ordonanță președințială și cerere de revizuire).

S-a subliniat că pașaportul nu a fost reținut ca probă sau ca înscris propriu-zis, ci în calitate sa de document de călătorie, deoarece petenții s-au prezentat la data de 01.07.2019 la Serviciul Public Comunitar pentru Eliberarea și Evidența Pașapoartelor Dolj cu minora Săcărin Sorina, pentru a obține eliberarea unui nou pașaport (ca document de călătorie), dar cererea de eliberare a unui nou pașaport a

fost respinsă, arătându-se că deja există un document de călătorie emis pe numele minorei, aflat în termenul de valabilitate.

De asemenea, s-a reiterat faptul că dacă acest document ar fi fost supus cercetării tehnico-științifice doar ca *instrumentum probationis*, ca obiect material care să încorporeze urmele unei fapte, atunci nu s-ar fi restrâns dreptul la liberă circulație al minorei și ar fi fost posibil să fie eliberat un alt document de călătorie care să permită exercitarea dreptului acesteia de a circula în afara teritoriului României.

Or, în speță, nu a fost eliberat pașaportul (pentru a servi ca document de călătorie), dar nici nu a fost eliberat un alt document de călătorie în baza căruia minora să-si poată exercita dreptul la liberă circulație.

Tocmai din aceste motive rezultă că, în realitate, față de minoră a fost luată o măsură restrictivă de libertate neprevăzută de nicio dispoziție legală, care nu le-a fost comunicată petenților și care a urmărit blocarea minorei în România (și subsecvent a petenților) până când cererile procurorului general au fost respinse de instanțele de judecată (18.07.2019).

S-a susținut că dreptul la liberă circulație este garantat de art. 25 alin. 1 din Constituție și este prevăzut expres de art. 3 din Legea nr. 248/2005, așadar orice îngrădire a acestui drept trebuie să fie expres prevăzută de lege, aceasta neputând fi dispusă decât în condițiile strict și limitativ prevăzute de lege.

În speță, procurorul de caz a dispus restrângerea libertății de circulație a minorei Săcărin Sorina fără a avea niciun temei legal, fără a emite niciun act concret prin care să dispună această măsură, fără a comunica petenților luarea acestei măsuri restrictive de libertate și fără a oferi nicio motivare în fapt sau în drept. Minora Săcărin Sorina nu a avut nicio calitate în dosarul de urmărire penală nr. 2015/P/2019 în care a fost dispusă această măsură restrictivă de libertate, împotriva minorei nu a fost începută urmărirea penală, nu s-a dispus trimiterea în judecată, nici măsura internării într-un centru de educare etc., pentru ca procurorul de caz să poată dispune restrângerea dreptului la liberă circulație.

Apărarea a arătat că printr-un act intitulat „adresă”, transmis de către procuror către Serviciul Public Comunitar pentru Eliberarea și Evidența Pașapoartelor Dolj, fără a fi emis și comunicat vreun act concret de urmărire penală care să poată fi contestat în fața judecătorului de drepturi și libertăți, procurorul a luat o măsură restrictivă de libertate, care nu are niciun temei juridic, împotriva unui minor în vârstă de 8 ani.

Având în vedere că dreptul la liberă circulație al minorei nu poate fi îngrădit conform vreunei dispoziții legale, deoarece aceasta nu se află în niciuna dintre situațiile limitativ prevăzute de legea penală, s-a apreciat că măsura dispusă de procurorul din cadrul Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție este una restrictivă de libertate, care constituie un grav abuz asupra minorei și prin care sunt grav afectate libertatea și dreptul la viața de familie al acesteia.

În ceea ce privește solicitarea de a se constata nulitatea măsurii dispuse de procuror - instituirea nelegală a interdicției de a părăsi țara - s-a arătat că măsura dispusă de procurorul de caz în dosarul nr. 2015/P/2019 (adresa prin care s-a interzis ca Serviciul Public Comunitar pentru Eliberarea și Evidența Pașapoartelor Dolj să elibereze pașaportul până la data de 19.07.2019) are natura juridică a unui control

judiciar în forma interdicției de a părăsi țara, informal, dispus în mod abuziv, cu încălcarea dispozițiilor legale în materie.

S-a mai susținut că scopul pentru care a fost dispusă această măsură informală a fost acela de a exclude controlului instanțelor judecătorești, ca actul să nu poată fi atacat, această măsură fiind exclusă din procedura de control a actelor de urmărire penală dispuse de procurorul de caz din dosarul nr. 2015/P/2019.

Potrivit dispozițiilor art. 282 alin. 1 din Codul de procedură penală, încălcarea oricărei dispoziții legale determină nulitatea actului, atunci când prin nerespectarea cerinței s-a adus o vătămare a drepturilor a unei persoane, care nu poate fi înlăturată altfel decât prin desființarea actului.

Apărarea a precizat că prin măsura reținerii pașaportului a fost încălcat grav, în primul rând, dreptul de liberă circulație al copilului, dar și al părinților săi, care au fost obligați astfel să nu părăsească teritoriul țării, pentru că erau responsabili pentru viața unui copil pe care nu îl puteau abandona. Petenții au arătat că au domiciliul în Statele Unite ale Americii, au încă doi copii pe care trebuiau să-i îngrijească, au obligații profesionale, locuri de muncă și, atâta vreme cât nu exista nicio măsură restrictivă de libertate dispusă în condițiile legii împotriva lor, nu le putea fi limitat indirect dreptul de liberă circulație.

Totodată s-a menționat că, prin adresa transmisă la data de 26.06.2019 de către procurorul de caz din cadrul Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție către SPCEEP Dolj, cu privire la minora Săcărin Sorina (care a restrâns ilegal dreptul acesteia la liberă circulație), au fost încălcate dispozițiile art. 3 alin. 4, art. 20 alin. 3 și art. 40 din Legea nr. 248/2005.

În raport de dispozițiile legale anterior menționate, rezultă că procurorul de caz nu putea interzice unui cetățean român părăsirea teritoriului României decât în cazurile expres și limitativ prevăzute de lege, care nu pot fi extinse la ipoteze care nu se încadrează în cazurile expres prevăzute de lege.

Apărarea a învederat că minora Săcărin Sorina nu s-a aflat niciodată în vreuna dintre situațiile expres și limitativ prevăzute de lege pentru a-i fi restrânsă libertatea de circulație (nu a avut calitatea de inculpat, nu a făcut obiectul unei măsuri preventive, nu a fost condamnată penal și nu a fost dispusă internarea acesteia într-un centru educativ), astfel încât împotriva acesteia nu putea fi dispusă măsura de restrângere a libertății de circulație instituită de procurorul de caz prin reținerea pașaportului minorei.

În raport de aceste considerente s-au solicitat următoarele:

1. În baza art. 339 alin. 1 din Codul de procedură penală raportat la art. 281-art. 282 din Codul de procedură penală, să se constate nulitatea ordonanței nr. 230/II/2/2019 a procurorului șef adjunct al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție emisă în dosarul nr. 2015/P/2019, deoarece aceasta a fost emisă de altă persoană decât cea care ar avea calitatea expres prevăzută de art. 339 alin. 1 din Codul de procedură penală și, în consecință, soluționarea de către judecătorul de cameră preliminară a plângerii formulate de petenți;

2. În principal, în baza art. 281-282 din Codul de procedură penală raportat la art. 40 din Legea nr. 248/2005 și la art. 23 alin. 1 din Constituția României, s-a solicitat anularea măsurii restrictive de libertate aplicate de procurorul de caz în

dosarul nr. 2015/P/2019 în perioada 26.06.2019 - 19.07.2019 asupra minorei Săcărin Sorina;

3. În subsidiar, în baza art 340 din Codul de procedură penală, s-a solicitat să se constate de către judecătorul de drepturi și libertăți existența măsurii restrictive de libertate abuzive, neprevăzute de vreo dispoziție legală și care încalcă dreptul la liberă circulație al minorei Săcărin Sorina, prin reținerea pașaportului minorei Săcărin Sorina în perioada 26.06.2019 -19.07.2019.

În drept, au fost invocate dispozițiile art. 21 și art. 25 din Constituția României, deciziile Curții Constituționale nr. 486/1997 și nr. 24/2016, prevederile art. 3 alin. 5, art. 213, art. 282 din Codul de procedură penală, art. 3 alin. 3, art. 30 alin. 1 lit. a, art. 40 din Legea nr. 248/2005, precum și orice alte prevederi normative arătate în plângere.

În probațiune, s-a solicitat încuviințarea probei cu înscrisuri și obligarea Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție să comunice o copie integrală a dosarului de urmărire penală nr. 2015/P/2019, în cadrul căruia a fost luată măsura restrictivă de libertate asupra minorei Săcărin Sorina.

În vederea soluționării plângerii, au fost efectuate demersuri pentru a fi atașat dosarul nr. 2015/P/2019 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, precum și lucrarea nr. 230/II/2/2019 a aceleiași secții.

În urma adresei transmise în acest sens, pe email, către Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, la data de 12 februarie 2020, a fost înaintată doar lucrarea nr. 230/II/2/2019 a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție.

La termenul din data de 31 martie 2020, judecătorul de cameră preliminară a admis cererea formulată de reprezentantul Ministerului Public, privind atașarea în integralitate a dosarului de urmărire penală nr.2015/P/2019 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, astfel încât s-a revenit cu adresă pentru a se înainta dosarul menționat anterior.

Procurorul de ședință a arătat că plângerea a fost formulată împotriva măsurii dispuse de procuror, de restrângere a dreptului la liberă circulație, măsură ce ar echivala cu măsura preventivă a controlului judiciar și, întrucât la dosar nu există actul prin care a fost dispusă această măsură (nici înscrisurile din care să rezulte cum anume a fost luată măsura de către procuror), ci numai ordonanța procurorului șef, de respingere a plângerii inițiale formulate de către petenți, a solicitat să fie încuviințată cererea privind atașarea în integralitate a dosarului de urmărire penală sau a înscrisurilor din care să rezulte modul în care s-a dispus măsura ridicării pașaportului de către procuror.

Dosarul solicitat nu a ajuns în instanță timp de aproape trei luni, până la data de 22 iunie 2020, Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție solicitând în mod repetat judecătorului de cameră preliminară să reconsidere dispoziția de solicitare a dosarului având în vedere că petenții au calitatea de martori și cererea acestora este inadmisibilă. Este de precizat și faptul că în contradicție cu cele adresate în scris judecătorului de cameră preliminară, procurorul de ședință

calificase în ședința de judecată plângerea ca afectând drepturile la libertate și formulase concluzii de în sensul depunerii dosarului de urmărire penală, pentru verificarea susținerilor petenților, după cum se va arăta în cele ce urmează.

La data de 09 aprilie 2020 a fost înregistrat răspunsul transmis de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, precum și înscrisurile anexate (declarațiile martorilor Săcărin Gabriel, din data de 03 iulie 2019 și Săcărin Ramona Elena, din data de 27 iunie 2019, date în dosarul nr. 2015/P/2019, precum și ordonanța nr. 2015/P/2019 din 08 iulie 2019 a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție).

În cuprinsul acestui răspuns s-a menționat că, în dosarul nr. 2015/P/2019, numiții Săcărin Gabriel și Săcărin Ramona Elena au calitatea de martori și, în cauză, nu a fost pusă în mișcare acțiunea penală față de vreo persoană și nu au fost dispuse măsuri preventive. Având în vedere că urmărirea penală se află într-o fază nepublică, consultarea dosarului fiind permisă doar în condițiile stabilite de lege subiecților procesuali, pentru a asigura buna desfășurare a procesului penal, s-a solicitat să se comunice dacă se menține dispoziția privind înaintarea dosarului de urmărire penală 2015/P/2019.

Prin încheierea din data de 14 aprilie 2020, a fost încuviințată cererea formulată de reprezentantul Ministerului Public, privind menținerea dispoziției de la termenul anterior referitor la atașarea, în integralitate, a dosarului de urmărire penală nr. 2015/P/2019 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție și s-a dispus emiterea unei adrese în acest sens.

În considerentele acestei încheieri s-a reținut că natura drepturilor contestate în prezenta cauză decurge dintr-o restricție a libertății persoanei, astfel cum este invocată de către petenți. Având în vedere că se contestă restricția libertății persoanei, calitatea părților decurge din drepturile contestate, iar nu din poziția formală pe care aceștia ar putea să o aibă în dosar și nu se poate realiza analiza chestiunilor invocate de petenți, prin cererea formulată, în lipsa dosarului de urmărire penală.

Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție a retransmis la dosar adresa și înscrisurile trimise pentru termenul anterior (din 14 aprilie 2020), prin care refuza să trimită dosarul astfel cum se dispusese de către judecătorul de cameră preliminară.

La termenul din data de 28 aprilie 2020, având în vedere că nu a fost înaintat dosarul de urmărire penală, s-a dispus să se revină cu adresă către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție pentru a înainta dosarul nr. 2015/P/2019 al acestei unități de parchet.

În contradicție cu concluziile formulate de procurorul de ședință, prin adresa nr. 2015/P/2019 din data de 04 iunie 2020, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție a apreciat că plângerea formulată de Săcărin Gabriel și Săcărin Ramona Elena este inadmisibilă (având în vedere că, în conformitate cu prevederile art. 340 din Codul de procedură penală, sunt supuse controlului judecătoresc numai soluțiile procesului penal de netrimiteră în judecată, precum și faptul că ordonanța împotriva căreia a fost formulată plângerea la instanță nu vizează o soluție de netrimiteră în judecată) și s-a

solicitat că se reaprecieze cu privire la necesitatea trimiterii dosarului de urmărire penală. Au fost anexate, în fotocopie, ordonanța nr. 230/II/2/2019 din data de 29 octombrie 2019 a procurorului șef adjunct din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție și ordonanța nr. 2015/P/2019 din data de 26.06.2019.

Prin încheierea din data de 09 iunie 2020, având în vedere lipsa dosarului de urmărire penală nr. 2015/P/2019 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, judecătorul de cameră preliminară a dispus emiterea unei adrese către Procurorul general al României pentru a i se aduce la cunoștință faptul că dosarul nr. 2015/P/2019 a fost solicitat în mod repetat Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, însă acesta nu a fost înaintat instanței de judecată, fapt care a determinat amânarea cauzei în mai multe rânduri și s-a revenit cu adresă către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție pentru a înainta dosarul nr. 2015/P/2019.

Prin adresa nr. 2015/P/2019 din data de 22 iunie 2020 a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție a fost înaintat dosarul de urmărire penală 2015/P/2019.

La termenul din data de 09 iunie 2020, în ședința de cameră de consiliu, apărătorul ales al petenților a precizat, referitor la natura cererii, că în luna iulie 2019 a formulat o cerere întemeiată pe dispozițiile art. 21 din Constituție coroborate cu dispozițiile art. 213 și următoarele din Codul de procedură penală, pe care a adresat-o Curții de Apel Craiova, apreciind că a fost dispusă o măsură restrictivă de libertate, respectiv un control judiciar informal, măsură care nu a fost comunicată și care, potrivit art. 21 Constituție, ar fi trebuit să fie supusă controlului instanței judecătorești. S-a învederat că s-a dispus recalificarea cererii formulate de petenți ca fiind plângere împotriva ordonanței procurorului, care a fost transmisă Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție și a fost respinsă de către procurorul șef. Apărarea a susținut că singura opțiune a petenților a constat în formularea unei căi de atac adresată instanței judecătorești, în temeiul dispozițiilor art. 21 din Constituție.

La același termen, petenții Săcărin Gabriel și Săcărin Ramona Elena, prin apărător ales, au depus și note de ședință, prin care au solicitat menținerea dispozițiilor judecătorului de cameră preliminară, în sensul ca Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție să transmită în integralitate dosarul de urmărire penală nr. 2015/P/2019. S-a apreciat că *pentru judecarea cauzei, este esențial să fie atașat dosarul de urmărire penală*, arătându-se că prin plângerea care formează obiectul dosarului nr. 415/1/2020, instanța a fost investită pentru a verifica legalitatea măsurii restrictive de libertate aplicate asupra minorei Săcărin Sorina, prin reținerea pașaportului acesteia de la data de 26.06.2019 și până la data de 19.07.2019, măsura fiind dispusă în dosarul penal nr. 2015/P/2019.

S-a menționat că, la data de 27.06.2019, petenților li s-a comunicat că pașaportul fiicei lor minore a fost solicitat, împreună cu toate documentele depuse pentru eliberarea acestuia, de către Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din

Justiție, însă nu li s-a comunicat în scris vreun act de urmărire penală efectuat cu privire la ei sau la fiica lor minoră.

Măsura restrictivă de libertate contestată în prezentul dosar a fost luată de procuror în dosarul nr. 2015/P/2019. S-a susținut că nu poate fi analizată legalitatea măsurii de reținere a pașaportului minorei (măsură cu care petenții au investit instanța de judecată) fără să fie analizate chiar actele de urmărire penală efectuate de procurorul din cadrul Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție.

S-a învederat că judecarea legalității măsurii de restrângere a libertății de circulație a minorei și a petenților nu poate fi efectuată decât prin analizarea următoarelor aspecte care rezultă doar din cercetarea nemijlocită de către instanță a actelor dosarului penal nr. 2015/P/2019: care este actul prin care a fost dispusă măsura reținerii pașaportului minorei; motivul de fapt pentru care a fost luată măsura reținerii pașaportului minorei; temeiul de drept în baza căruia procurorul din cadrul Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție a dispus această măsură (acest aspect fiind esențial pentru judecarea legalității măsurii, întrucât petenții au arătat că nu există nicio dispoziție legală în baza căruia procurorul ar fi putut să restrângă astfel libertatea de mișcare a minorei, care nu avea calitatea de suspect sau inculpat în dosarul de urmărire penală nr. 2015/P/2019); dacă măsura reținerii pașaportului a avut vreo legătură cu infracțiunile cercetate de Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție în dosarul nr. 2015/P/2019.

Apărarea a menționat că instanța este singura investită cu analiza pe fond a legalității măsurii procurorului din cadrul Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, de reținere a pașaportului minorei Săcărin Sorina de la data de 26.06.2019 până la data de 19.07.2019.

Apărarea a susținut că Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție nu poate invoca pretinsul secret al urmăririi penale, de vreme ce nu poate fi opus secretul urmăririi penale chiar instanței de judecată investite cu analiza legalității măsurilor dispuse de procuror în cursul urmăririi penale și nici față de petenții împotriva cărora procurorul, în cadrul acestui dosar de urmărire penală, a luat măsuri restrictive de libertate și documentele și măsurile din dosarul de urmărire penală au fost constant divulgate de procuror către mass-media, petenții aflând o parte din măsurile dispuse de procuror chiar din mass-media.

S-a subliniat că în dosarul nr. 2015/P/2019 au fost reunite mai multe plângeri penale, printre care și plângerea formulată împotriva petenților de Șărămăt Mariana și Șărămăt Vasile, precum și plângerea formulată de petenți (în calitate de persoane vătămate) împotriva lui Șărămăt Mariana, astfel încât este evident că petenții nu au doar calitatea de martori în dosarul nr. 2015/P/2019. Au fost anexate notelor de ședință extrase publicate de mass-media din care rezultă că în dosarul nr. 2015/P/2019 era inclusă și plângerea formulată împotriva petenților.

Petenții au susținut că nu au avut o altă cale de a deduce judecății încălcarea de către procurorul din cadrul Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție a dreptului la liberă circulație al lor și al fiicei lor minore.

Apărarea a subliniat că măsură informă de control judiciar (reținerea pașaportului fără a fi comunicată această măsură, fără ca aceasta să poată fi calificată din punct de vedere juridic, fără ca petenții sau minora să aibă calitatea de suspecti/învinuiți /inculpați) a fost dispusă în mod voit în această modalitate neclară,

tocmai pentru a lipsi petenții de posibilitatea de acces la instanță, pentru ca un judecător să poată cenzura măsura de restrângere a libertății neprevăzută de vreo dispoziție legală.

În acest sens apărarea a invocat următoarele aspecte:

La data de 27.06.2019, petenților li s-a comunicat de către Serviciul Public Comunitar pentru Eliberarea și Evidența Pașapoartelor Simple Dolj faptul că nu le poate fi eliberat pașaportul simplu al fiicei lor minore, deoarece acesta a fost reținut de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție la data de 26.06.2019.

Petenții au arătat că nu li s-a comunicat vreun act de urmărire penală efectuat împotriva lor sau împotriva fiicei lor minore de către Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, nici la data reținerii pașaportului minorei, nici la solicitarea scrisă depusă, nici până la data formulării prezentelor note de ședință.

La data de 03.07.2019, petenții au solicitat în scris Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție comunicarea actului (oricare ar fi acela - referat, adresă, ordonanță etc.) prin care procurorul din cadrul Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție a dispus reținerea pașaportului fiicei minore a acestora, însă nu au primit niciodată răspuns la această solicitare.

Având în vedere că pașaportul minorei era reținut de Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, petenții au formulat o nouă cerere de eliberare a pașaportului minorei Săcărin Sorina, depunând din nou toate documentele necesare eliberării pașaportului.

La data de 03.07.2019, Serviciul Public Comunitar pentru Eliberarea și Evidența Pașapoartelor Simple Dolj le-a comunicat petenților că s-a respins solicitarea de eliberare a noului pașaport, de vreme ce minora are deja un pașaport aflat în termenul de valabilitate și anume cel reținut de către Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție în dosarul penal nr. 2015/P/2019.

S-a arătat că fără să le fie comunicat în scris vreun act de urmărire penală prin care a fost dispusă această măsură și fără a avea calitatea de suspecți, pașaportul minorei a fost reținut de către Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție de la data de 26.06.2019 și până la data de 19.07.2019.

Din desfășurarea evenimentelor se observă că, pe de-o parte, petenților și fiicei lor minore le-a fost restrâns în concret un drept fundamental (dreptul la liberă circulație) printr-o măsură cu caracter penal, însă pe de altă parte petenții nici nu au avut vreo altă cale legală pentru a contesta această restrângere a dreptului fundamental la liberă circulație.

Deși măsura dispusă de procurorul din cadrul Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție a restrâns în concret dreptul minorei și al petenților de a părăsi România pe durata a 23 de zile, petenții nu au avut nicio altă cale de a învesti o instanță cu privire la nelegalitatea măsurii de reținere a pașaportului fiicei lor minore în afară de prezenta plângere, deoarece:

Apărarea a mai arătat că, nici petenții, nici fiica lor minoră nu au avut calitatea de suspecți în dosarul penal nr. 2015/P/2019, așadar nu s-au putut prevala de drepturile reglementate de lege în persoana suspectului în cadrul urmăririi penale, fiind astfel privați de dreptul de a învesti judecătorul de drepturi și libertăți

în ceea ce privește încălcarea drepturilor acestora în cursul urmăririi penale în dosarul nr. 2015/P/2019;

Totodată, conform apărării, plângerea prin care a fost dedusă judecătorului legalitatea măsurii de restrângere a libertății de circulație a petenților și a minorei (formulată la data de 07.07.2019) a fost (eronat) recalificată din oficiu de instanța de judecată, fără să fi fost dispusă citarea petenților.

În urma acestei recalificări, instanța nu a analizat legalitatea măsurii de restrângere a libertății acestora, ci plângerea a fost trimisă spre soluționare procurorului-șef al Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție. Astfel, Curtea de Apel Craiova a refuzat să se pronunțe asupra legalității măsurii de reținere a pașaportului minorei.

Deși în cuprinsul plângerii se menționa în mod expres că aceasta este adresată Secției Penale, președintele Curții de Apel Craiova a dispus pe cale administrativă, fără a fi citați petenții și fără stabilirea unui termen de judecată, în sensul recalificării, din oficiu, a plângerii ca fiind formulată în baza art. 339 din Codul de procedură penală și s-a dispus trimiterea acesteia la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție. În speță, nu petenții sunt cei care au calificat plângerea lor prin raportare la art. 339 din Codul de procedură penală, ci chiar instanța de judecată, care a indicat în mod expres că plângerea ar trebui tratată ca plângere împotriva actelor procurorului, supusă analizei procurorului ierarhic-superior din cadrul Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție.

Petenții au arătat că nu au invocat acest temei legal prin plângerea cu care au învestit instanța la data de 07.07.2019, ci au arătat că au formulat plângerea în baza art. 213 din Codul de procedură penală, deoarece măsura de reținere a pașaportului este calificabilă ca o măsură de restrângere a libertății minorei în cadrul urmăririi penale, fiind în realitate o măsură informă de control judiciar aplicată minorei.

În urma acestei recalificări eronate efectuate de judecătorul din cadrul Curții de Apel București, plângerea petenților a fost analizată în baza art. 339 din Codul de procedură penală, fiind emisă ordonanța nr. 240/II-2/2019.

În acest sens, al lipsei petenților de acces la o instanță, s-a apreciat că sunt relevante *mutatis mutandis* și considerentele unei hotărâri a Curții Europene a Drepturilor Omului - cauza nr. 3594/19 (*Kovesi contra României*):, 153. (...) *Curtea consideră că o contestație în fața instanțelor de contencios administrativ ar fi fost eficientă doar în ceea ce privește condițiile de formă ale decretului prezidențial examinat, așadar ar fi privit doar o analiză formală (cu privire la formă). O asemenea cale nu ar fi reprezentat un remediu eficient pentru fondul (esența) contestației reclamantei - că demiterea acesteia a avut caracterul unei sancțiuni disciplinare ca urmare a exprimării de către aceasta a opiniei exprimate public în contextul reformelor legislative - care ar fi necesitat analiza argumentelor de fond și legalitatea intrinsecă a decretului în discuție.*

Având în vedere cele de mai sus, în absența unor exemple de jurisprudență internă de cazuri similare(...), Curtea nu este convinsă de faptul că reclamanta a avut un remediu intern disponibil pentru a ataca eficient în instanță ceea ce intenționa cu adevărat să conteste(...). În opinia Curții, acest lucru nu concordă cu esența dreptului de acces la o instanță, care include nu numai dreptul de a iniția o

procedură, ci și dreptul de a obține o soluționare a litigiului de către o instanță (a se vedea Lupeni Parohia greco-catolică și alții împotriva României [CG], nr. 76943/11, § 86, 29 noiembrie 2016). În cazul în care exista o dispută serioasă și autentică cu privire la legalitatea ingerinței în drepturile civile ale unei persoane, care atinge fie existența, fie scopul dreptului civil afirmat, articolul 6 § 1 dă dreptul persoanei în cauză ca această întrebare privind dreptul intern să fie soluționată de un tribunal” (ibidem, §85)”.

Apărarea a subliniat că, dacă instanța europeană a constatat că există încălcarea dreptului de acces la instanță în cazul imposibilității de contestare pe fond a unui act administrativ prin care se dispunea asupra calității de procuror-general, cu atât mai evident este faptul că, în viziunea Curții Europene a Drepturilor Omului, legislația națională trebuie interpretată în sensul în care trebuie acordat dreptul de acces la o instanță petenților din prezenta cauză, tocmai deoarece în cauză este necesar să se analizeze legalitatea unui act de urmărire penală care restrânge un drept fundamental și reclamantilor le-a fost încălcat chiar dreptul la liberă circulație al lor și al fiicei lor minore.

În acest sens (al existenței dreptului efectiv de acces la instanță), petenții au investit instanța din prezentul dosar în baza art. 213 din Codul de procedură penală și au invocat inclusiv dispozițiile art. 21 din Constituție și jurisprudența Curții Constituționale în ceea ce privește accesul efectiv la instanță.

La termenul din data de 07 iulie 2020, la momentul dezbaterilor, petenții Săcărin Ramona Elena și Săcărin Gabriel, prin apărător, au depus note de ședință, prin care au solicitat, în baza art. 213 din Codul de procedură penală și art. 21, art. 23 din Constituția României, admiterea plângerii și constatarea existenței măsurii restrictive de libertate abuzive, neprevăzute de nicio dispoziție legală și care încalcă dreptul la liberă circulație al minorei Săcărin Sorina, prin reținerea pașaportului acesteia în perioada 26.06.2019 -19.07.2019.

Cu privire la admisibilitatea plângerii, s-a susținut că Înalta Curte de Casație și Justiție este singura instanță investită cu analiza pe fond a legalității măsurii procurorului din cadrul Secției pentru Investigarea Infrațiunilor din Justiție, privind reținerea pașaportului minorei Săcărin Sorina de la data de 26.06.2019 până la data de 19.07.2019, măsură care a restrâns libertatea de mișcare a minorei.

Petenții au arătat că nu au avut nicio altă cale de acces la justiție, pentru de a deduce judecății încălcarea de către procurorul din cadrul Secției pentru Investigarea Infrațiunilor din Justiție a dreptului la liberă circulație al lor și al fiicei lor minore. Reținerea pașaportului, fără a fi comunicat vreun act de procedură prin care a fost dispusă această măsură, fără ca aceasta să poată fi calificată juridic, fără a fi fost dispusă pe o durată limitată expresă, ci *sine die*, conduce la concluzia că petenților le este recunoscut acces efectiv la justiție în baza dispozițiilor art. 21 și art. 23 din Constituția României. Apărarea a arătat că nu se poate accepta că o măsură restrictivă de libertate dispusă *sine die* și neprevăzută de vreo dispoziție penală să nu poată fi contestată în fața unui judecător. O interpretare în sens contrar ar conduce la lezarea drepturilor anterior-menționate, garantate de Constituție.

Totodată apărarea a arătat că, prin sentința civilă nr. 3787/18.06.2020, Judecătoria Baia Mare a stabilit că este admisibilă calea de atac (neprevăzută expres de vreo dispoziție procesual civilă sau procesual penală) împotriva măsurii

carantinării instituționalizate dispusă fără a fi fost emis și comunicat vreun act de procedură prin care a fost instituită această măsură restrictivă de libertate și fără a fi menționată modalitatea de contestare a acestei măsuri.

În opinia petenților, argumentele instanței în sensul admisibilității sunt aplicabile *mutatis mutandis*, cu atât mai mult cu cât în prezentul dosar, măsura restrictivă de libertate nici măcar nu era prevăzută de vreo dispoziție legală: Conform jurisprudenței citate *„rezultă că măsura carantinării instituționalizate luată față de reclamant nu a fost dispusă în mod efectiv prin niciun înscris sau act, indiferent de denumirea acestuia și indiferent de instituția de la care ar fi emanat, în care să se prevadă temeiul de drept în baza căruia a fost luată măsura, momentul la care a fost luată măsura, termenul pentru care a fost luată măsura și în mod obligatoriu calea de atac pe care cel împotriva căruia a fost luată măsura o poate exercita împotriva măsurii luate, oricum ar fi definită acea cale de atac: plângere, contestație, etc., fiind imposibil de acceptat ca o măsură restrictivă de drepturi și privativă de libertate să poată fi luată împotriva unui cetățean în lipsa unui act de procedură și pe care act acesta să nu-l poată contesta în fata instanței, în condițiile în care dispozițiile art. 23 alin. 1 din Constituția României (...) Astfel, lipsa unui act de procedură prin care s-a luat măsura supusă analizei cât și lipsa unei căi de atac specifice puse la îndemâna reclamantului, face cu atât mai admisibilă cenzurarea acestei măsuri pe calea ordonanței președințiale, care reprezintă dreptul comun în materie, atâta timp cât nu poate fi vorba în cauză, sub nicio formă, despre o răspundere penală.*

Astfel, apare imposibil de acceptat ca, chiar și în măsura în care există un act normativ care să prevadă o anumită sancțiune sau măsură, în anumite condiții, pentru luarea respectivei măsuri sau pentru aplicarea unei sancțiuni, să nu fie emis un act de procedură prin care aceasta să fie dispusă, în lipsa oricărui astfel de act prin care să se fi dispus luarea măsurii și durata ei (...).”

Petenții au susținut că, și prin prisma acestor argumente reținute de o instanță română, apare cu atât mai admisibilă plângerea formulată în prezentul dosar. Spre deosebire de măsura carantinării instituționalizate (care era prevăzută în concret de o dispoziție legală, care prevedea inclusiv durata maximă a acesteia), măsura restrictivă de libertate aplicată minorei nu avea nici temei legal (nu există vreo dispoziție legală care să reglementeze asemenea măsură) și nu a fost dispusă pentru o durată limitată sau expres arătată, ci *sine die*, până la voința arbitrară contrară a procurorului. Măsura reținerii pașaportului a avut un caracter penal, de vreme ce aceasta a fost instituită de un procuror, în cadrul dosarului penal nr. 2015/P/2019, ca urmare a suspiciunii procurorului de săvârșire a unor infracțiuni.

Având în vedere caracterul penal al măsurii și organul penal care a instituit măsura, petenții nu ar fi putut să se adreseze instanței civile, nefiind aplicată o măsură de către un organ civil/al administrației publice, ci în cadrul urmăririi penale și în legătură cu suspiciunea de săvârșire a unor infracțiuni (fals sau uz de fals, abuz în serviciu - infracțiuni cercetate în dosarul nr. 2015/P/2019)

Referitor la soluția pronunțată în dosarul nr. 5868/2/2019 al Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția Penală, petenții au susținut că aceasta nu are înrâurire asupra prezentei plângeri.

- plângerea care a făcut obiectul dosarului nr. 5868/2/2019 a avut un alt obiect (criticarea unei alte ordonanțe), astfel încât respectivul dosar nu ar trebui să aibă vreo înrâurire asupra prezentei cauze.

- nici în respectivul dosar nu a fost analizată pe fond legalitatea măsurii restrictive de libertate aplicate minorei, cu privire la care petenții trebuie să aibă acces la justiție (inclusiv conform art. 21 și 23 din Constituția României, astfel cum acestea au fost interpretate de Curtea Constituțională prin deciziile nr. 486/1997 și nr. 24/2016).

Astfel, în decurs de 1 an, nicio instanță nu a „*spus dreptul*” asupra actului de urmărire penală contestat, respectiv asupra măsurii de luare a pașaportului minorei. Nicio altă instanță de judecată nu a analizat următoarele aspecte cu privire la: calificarea juridică a măsurii dispuse de procurorul din cadrul Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție în dosarul nr. 2015/P/2019; existența sau inexistența unui temei de drept pentru restrângerea libertății; existența sau inexistența unui act procesual penal prin care a fost instituită măsura; posibilitatea de a lua măsura restrictivă de libertate împotriva minorei care nu avea calitatea de suspect/inculpat în dosarul nr. 2015/P/2019.

În opinia petenților, plângerea formulată este singura cale prin care petenții au acces la justiție în ceea ce privește fondul unei libertăți garantate de Constituția României, singura cale pentru ca un judecător să „*spună dreptul*” asupra legalității acestei măsuri, care a restrâns libertatea minorei, care nu a fost prevăzută de vreo dispoziție legală, care nu a fost comunicată petenților și nici nu a fost dispusă pentru vreo durată clară, ci *sine die*.

Referitor la măsura restrictivă de libertate luată de procuror, prin reținerea pașaportului ca document de călătorie, iar nu ca instrument probator, petenții au susținut că, la data de 26.06.2019, procurorul de caz din dosarul nr. 2015/P/2019 a dispus ca Serviciul Public Comunitar pentru Eliberarea și Evidența Pașapoartelor Dolj să transmită Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție atât pașaportul minorei, cât și actele care au stat la baza emiterii acestuia, sub pretinsa suspiciune asupra înscrisurilor utilizate de petenți pentru emiterea pașaportului, arătând că ar dori să efectueze o expertiză asupra acestora. În cadrul adresei interinstituționale, prin care a fost preluat pașaportul, nu se arată durata măsurii reținerii pașaportului.

Apărarea a menționat că este important de reținut că data de 26.06.2019 este cea la care Procurorul General Interimar a formulat o cerere de revizuire împotriva deciziei irevocabile de încuviințare a adopției internaționale (invocând faptul că minora nu ar fi fost apărută, deși Ministerul Public a fost prezent în fond și apel și a pus concluzii de încuviințare a adopției). Pașaportul a fost reținut în calitate de document de călătorie (care atestă identitatea cetățeanului român în afara granițelor României), iar nu de simplu înscris sau ca obiect material care încorporează infracțiunea de uz de fals.

La data de 01.07.2019, petenții s-au prezentat cu minora la Serviciul Public Comunitar pentru Eliberarea și Evidența Pașapoartelor Dolj pentru a solicita un nou document de călătorie, pentru ca fotografia minorei să fie preluată chiar de funcționarii Serviciului (caracterul trucat al fotografiei fiind unul dintre argumentele

vehiculate pentru a susține suspiciunile asupra actelor care au stat la baza pașaportului inițial).

La data de 03.07.2019, Serviciul Public Comunitar pentru Eliberarea și Evidența Pașapoartelor Dolj a respins cererea de eliberare a unui nou pașaport, pentru că deja exista un pașaport valabil emis, dar reținut de Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție în dosarul nr. 2015/P/2019.

Astfel, ceea ce atesta Serviciul Public Comunitar pentru Eliberarea și Evidența Pașapoartelor Dolj era tocmai faptul că pașaportul a fost reținut nu ca obiect material al infracțiunii de fals (caz în care ar fi fost anulat ca document de călătorie și expertizat ca înscris), ci chiar ca document de călătorie. Dacă pașaportul ar fi fost supus cercetării tehnico-științifice doar ca instrumentum probationis, ca obiect material care să încorporeze urmele unei fapte penale, atunci aceasta nu ar fi fost de natură a restrânge dreptul propriu-zis la liberă circulație al minorei și ar fi fost posibilă eliberarea unui alt pașaport care să permită părăsirea teritoriului național. Tocmai aceasta atestă faptul că măsura a condus la restrângerea unui drept fundamental: faptul că documentul de călătorie nu a fost anulat, astfel nefiind posibilă emiterea unui alt pașaport, tocmai pentru a nu fi exercitat dreptul de a părăsi teritoriul, iar nu doar pentru cercetarea unor pretinse fapte penale.

Măsură de restrângere a libertății minorei și implicit a petenților este cu atât mai gravă cu cât procurorul nu a comunicat vreun act de procedură prin care să fie instituită măsura, iar aceasta nu a avut o durată prestabilită, ci exclusiv în funcție de voința unilaterală a procurorului, fără ca acesta să fie ținut de vreun termen procedural, de vreme ce măsura nici nu era prevăzută de vreo dispoziție legală.

Procurorul a utilizat această modalitate pentru a nu fi ținut de o durată expresă, pentru a avea posibilitatea de a menține *sine die* această situație, pentru că nu era previzibilă durata în care urmau să se judece cererile formulate de procurorul general interimar și pentru ca petenții să nu aibă acces la instanță, pentru ca măsura restrictivă de libertate să nu poată fi cenzurată.

Deși documentele au fost reținute pentru efectuarea unei expertize grafologice și se aflau în posesia organelor judiciare încă din 26.06.2019, procurorul nu a dispus expertizarea acestora, ci a reținut că documentele care au stat la baza pașaportului sunt valabile și au condus în mod legal la eliberarea documentului de călătorie (deci chiar înscrisurile „suspecte” nu au fost cercetate în realitate) și cercetarea tehnico-științifică a fost efectuată doar la data de 12.07.2019 și doar asupra pașaportului, deși pașaportul în sine ca înscris era emis chiar de Serviciul Public Comunitar pentru Eliberarea și Evidența Pașapoartelor Dolj, caracterul autentic al acestuia fiind evident *per se*).

La data de 18.07.2019, instanța a respins irevocabil ultima dintre cererile formulate de Procurorul General. Pașaportul minorei a fost eliberat petenților la data de 19.07.2019, după ora 14.00.

Atât din modul în care a fost dispusă măsura, cât și din durata măsurii (instituită în ziua în care au fost formulate cererile Procurorului general interimar și încetată la o zi după ce ultima dintre cereri a fost respinsă de instanțe), rezultă că măsura a vizat tocmai blocarea în România a minorei și a petenților, pe durata în care erau judecate cererile formulate de Procurorul General interimar.

S-a solicitat ca instanța să constate existența acestei măsuri restrictive de libertate a minorei și implicit a petenților.

Ulterior, la data de 13 iulie 2020 (în cauză fiind stabilit termen pentru pronunțare la data de 14 iulie 2020), au fost înregistrate la dosar concluziile scrise depuse de petenți, în completarea notelor de ședință depuse la momentul dezbaterilor, la data de 07 iulie 2020.

În cuprinsul acestora s-a solicitat, în baza art. 6 paragraful 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art. 2 paragraful 2 din Protocolul nr. 4 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art. 3 alin. 5 din Codul de procedură penală și art. 21 și art. 23 din Constituția României, admiterea plângerii, urmând să se constate că măsura dispusă de procurorul din cadrul Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, de reținere a pașaportului minorei Săcărin Sorina din data de 26.06.2019 până la data de 19.07.2019 constituie o măsură restrictivă a libertății de circulație neprevăzută de lege.

În baza art. 280-art. 282 din Codul de procedură penală, s-a solicitat anularea măsurii procurorului din cadrul Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție de reținere a pașaportului minorei Săcărin Sorina din data de 26.06.2019 până la data de 19.07.2019.

Cu titlu preliminar, cu privire la cererea formulată la data de 07.07.2019 (ora 09,45), de avocatul Dumitrică Victor, prin care s-a solicitat citarea lui Șărămăt Mariana, s-a învederat că aceasta a fost depusă după momentul în care, la ora 09.30, instanța a închis dezbaterile și a rămas în pronunțare, astfel că aceasta nu poate produce nici un efect și plângerea nu are vreo înrâurire asupra faptuitoarei Șărămăt Mariana, deoarece vizează exclusiv măsura procurorului de reținere a pașaportului, care produce efecte doar asupra fiicei minore a petenților și asupra petenților.

Referitor la admisibilitatea plângerii, petenții au arătat că au formulat plângerea în calitate de persoane vătămate în dosarul penal nr. 2015/P/2019 (în care este reunit inclusiv dosarul penal nr. 502/P/2019, care are ca obiect infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal a fiicei lor minore de către fostul asistent maternal Șărămăt Mariana) și trebuie să aibă acces la justiție pentru analiza legalității măsurii care a restrâns dreptul fundamental la liberă circulație într-o modalitate neprevăzută de nici o dispoziție din legislația națională.

Art. 3 alin. 5 din Codul de procedură penală transpune în legislația națională dreptul de acces efectiv la o instanță independentă și imparțială prevăzut de art. 6 paragraful 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Această dispoziție generală din legislația națională trebuie interpretată în sensul arătat de dreptul european, al admisibilității căii de acces la o instanță împotriva unei măsuri neprevăzute de lege, care aduce atingere chiar substanței dreptului fundamental, dreptului la liberă circulație.

Petenții au arătat că au contestat măsura reținerii pașaportului minorei, dispusă de procuror în dosarul penal nr. 2015/P/2019 la data de 03.07.2019, însă nu au primit un răspuns din partea Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, astfel încât, la data de 07.07.2019, s-au adresat direct instanței (Curții de Apel București - Secția Penală). La data formulării plângerii (07.07.2019), măsura de restrângere a libertății de circulație era în ființă, pașaportul fiind în posesia

procurorului din cadrul Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, acesta fiind reținut în calitate sa de document de călătorie, iar nu de înscris probator.

Plângerea formulată este admisibilă, în baza dreptului de acces la o instanță de judecată (consacrat de art. 6 paragraful 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și reiterat de art. 3 alin. 5 din Codul de procedură penală), care să se pronunțe asupra atingerii de amploare aduse dreptului la liberă circulație (consacrat de art. 2 paragraful 2 din Protocolul nr. 4 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului).

În acest sens, în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului s-a reținut:

- în cauza *Walchli contra Franței*, pct. 29 că „deși dreptul de a exercita o cale de atac poate fi supus unor cerințe legale, instanțele trebuie, în aplicarea normelor de procedură, să evite un formalism excesiv care ar putea afecta echitatea procedurii”;

- în cauza *Labergere contra Franței*, pct. 23 că „în fapt, o aplicare deosebit de riguroasă a unei norme de procedură afectează dreptul de acces la o instanță în însăși esența sa, având în special în vedere importanța căii de atac”.

Petenții au susținut că nu au avut deschisă nici calea instanțelor civile, nici calea instanțelor de contencios administrativ, de vreme ce măsura era dispusă de procuror, în realizarea urmăririi penale, în cadrul cercetării penale a unor infracțiuni, într-un dosar penal aflat pe rolul organelor penale. Se observă că singura cale de a contesta această măsură neprevăzută de lege dispusă de procuror era direct în fața instanței penale.

Apărarea a susținut că împotriva măsurii luate de procuror, petenții aveau fie calea directă în fața instanței de judecată (calea aleasă de petenți la data de 07.07.2019), fie calea contestării ordonanței procurorului ierarhic superior (calea de care au fost ținuți petenții în urma recalificării plângerii de către Curtea de Apel București la data de 19.07.2019).

Petenții au susținut că este important să se observe că au utilizat toate căile de acces la justiție, atât cea directă (prin învestirea Curții de Apel București în data de 07.07.2019 - instanța de judecată recalificând plângerea în baza art. 339 din Codul de procedură penală), cât și cea indirectă (prin învestirea Înaltei Curți la data de 04.12.2019 cu nelegalitatea ordonanței prin care procurorul-șef al Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție a dispus clasarea).

S-a susținut că plângerea este admisibilă, deoarece nu poate fi declarată inadmisibilă plângerea formulată împotriva unei măsuri neprevăzute de dispozițiile legale care restrânge libertăți fundamentale, iar măsura dispusă de procuror din cadrul Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție în dosarul penal nr. 2015/P/2019, de ridicare și reținere a pașaportului minorei, nu este prevăzută de vreo dispoziție normativă din dreptul național.

În speță, într-un mod atipic, dreptul la liberă circulație a fost restrâns prin ordonanța procurorului de administrare de probe în dosarul penal nr. 2015/P/2019, acesta fiind însă reținut în calitate sa de document de călătorie, iar nu doar ca înscris, probă în dosarul penal.

Corelativ, nici dispozițiile procesual penale nu prevăd vreo cale de atac specifică pentru această măsură neprevăzută de lege. În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut în cauza *Rupea împotriva României*,

paragraful 225 că „nu trebuie uitat faptul că Convenția are drept scop protejarea nu a unor drepturi teoretice și iluzorii, ci concrete și efective”. A interpreta că măsura neprevăzută de lege, de restrângere a libertății de circulație, nu poate fi contestată în fața unei instanțe de judecată ar transforma dreptul la liberă circulație, garantat de art. 2 paragraful 2 din Protocolul nr. 4 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, într-un drept teoretic și iluzoriu. Apărarea a arătat că în lipsa unei căi de atac specifice, expres reglementate, restrângerea dreptului la liberă circulație poate fi contestată prin prisma dispozițiilor generale, și anume a art. 3 alin. 5 din Codul de procedură penală, precum și în baza tratatelor internaționale în materia drepturilor omului, și anume art. 6 paragraful 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Apărarea a susținut că dreptul de acces la instanța de judecată este garantat de art. 6 paragraful 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care a fost transpus în legislația națională chiar prin art. 3 alin. 5 din Codul de procedură penală.

Accesul efectiv la o instanță, consacrat de art. 6 paragraful 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, trebuie asigurat chiar de către judecătorul național, în calitatea sa de prim judecător al Convenției Europene a Drepturilor Omului. Așadar, dispozițiile naționale (art. 3 alin. 5 din Codul de procedură penală, art. 339-340 din Codul de procedură penală, art. 23 din Constituție) nu pot fi interpretate sau aplicate contrar dreptului de acces la instanță stabilit de art. 6 paragraful 1 din Convenție, ci acestea se completează cu dispozițiile mai favorabile ale Convenției.

Totodată, s-a susținut că dreptul de acces la o instanță de judecată rezultă inclusiv din preeminența tratatelor internaționale în materia drepturilor omului în baza art. 20 alin. 2 din Constituția României.

Apărarea a arătat că a interpreta că legea internă nu acordă petenților accesul la o instanță cu privire la legalitatea măsurii restrictive a dreptului la liberă circulație ar constitui atât o încălcare a Convenției Europene a Drepturilor Omului, cât și o încălcare a principiului preeminenței tratatelor internaționale privind drepturile omului. Normele procesual penale invocate trebuie interpretate în conformitate cu dispozițiile art. 6 paragraful 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și potrivit preeminenței tratatelor internaționale privind drepturile omului.

Prin prisma principiului preeminenței tratatelor internaționale privind drepturile omului, ar constitui chiar o denegare de dreptate declararea inadmisibilă a plângerii, motivat de insuficiența legislației naționale în a asigura judecarea pe fond cu privire la o restrângere a dreptului la liberă circulație.

Ceea ce ar lipsi petenții de accesul la o instanță nu poate fi chiar recalificarea realizată de către o instanță de judecată. A accepta că plângerea este inadmisibilă (ceea ce ar bloca definitiv dreptul petenților de acces la o instanță) ar însemna că ceea ce lipsește petenții de o cale de acces la instanța de judecată este tocmai recalificarea formulată de instanța de judecată.

La data de 19.07.2019, deși petenții au învederat chiar la acel termen că înțeleg să invoce accesul la o instanță de judecată și art. 3 alin. 5 din Codul de procedură penală, Curtea de Apel București a procedat la recalificarea cererii, calificând-o ca „plângere împotriva măsurilor luate sau a actelor efectuate de procuror”, în baza art. 339 din Codul de procedură penală, astfel cum rezultă din încheierea din 19.07.2019: „*în contextul celor arătate, având în vedere că din*

conținutul plângerii formulate rezultă că petenții Săcărin Gabriel și Săcărin Ramona Elena sunt nemulțumiți de măsura luată de procuror, constând în reținerea pașaportului minorei Săcărin Sorina și solicită restituirea acestuia, judecătorul de drepturi și libertăți constată că sunt incidente prevederile legale susmenționate.”

Totodată apărarea a reiterat argumentele expuse anterior, conform cărora, recalificând astfel plângerea, din cea fundamentată conform art. 3 alin. 5 din Codul de procedură penală în plângere formulată conform art. 339 din Codul de procedură penală, Curtea de Apel București a dispus trimiterea plângerii către procurorul-șef adjunct al Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, care s-a pronunțat asupra măsurii restrictive de libertate de circulație prin ordonanța nr. 230/II/2/29.10.2019. Pentru a avea acces efectiv la o instanță de judecată, petenții au fost ținuți (forțați) de această calificare eronată dată de Curtea de Apel București pentru a formula plângerea din prezentul dosar, pentru ca un judecător să se pronunțe asupra fondului, asupra legalității măsurii de reținere a pașaportului minorei.

În cauza *Davran împotriva Turciei*, pct. 40-47, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că „reclamantul a suferit o restrângere excesivă a dreptului său de acces la o instanță în cazul în care recursul sau a fost declarat inadmisibil pe motiv de nerespectare a termenelor legale, în măsura în care nerespectarea termenelor a fost cauzată de modul defectuos în care autoritățile și-au îndeplinit obligația de a notifica hotărârea pronunțată de instanța inferioară către reclamant, care se afla în detenție și era, prin urmare, ușor de localizat”. S-a apreciat că raționamentul Curții este aplicabil prezentei plângeri, deoarece accesul la justiție ar fi încălcat dacă niciuna dintre instanțele naționale investite nu s-ar pronunța asupra legalității restrângerii dreptului fundamental tocmai ca urmare a recalificării eronate realizate de către Curtea de Apel București.

Dreptul de acces efectiv la justiție cu privire la o măsură neprevăzută de lege, care afectează esența dreptului la liberă circulație, va putea fi asigurat prin orice cale de acces efectiv la o instanță de judecată care să se pronunțe asupra fondului vătămării dreptului fundamental, astfel cum este prezenta plângere.

Referitor la vătămarea dreptului fundamental la liberă circulație, petenții au arătat că prin decizia nr. 4/23.04.2019, instanța a încuviințat adopția internațională a minorei Sorina (fostă) Lucan de către Gabriel și Ramona Săcărin. Unul dintre efectele adopției este acela că domiciliul părinților (adică domiciliul legal al petenților, din Statul New York, SUA) devine și domiciliul minorei. Ca urmare a adopției, minora și părinții săi trebuiau să se deplaseze la data de 04.07.2019 către domiciliul acestora din SUA (având chiar bilete de avion deja achiziționate), în virtutea dreptului la liberă circulație, în scopul exercitării dreptului la viață de familie al minorei și al părinților săi.

S-a susținut că reținerea pașaportului minorei a constituit o încălcare a dreptului la liberă circulație, care are o consacrare atât constituțională (art. 23 din Constituția României), cât și convențională (art. 2 paragraful 2 din Protocolul nr. 4 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului), cu atât mai gravă cu cât aceasta nu era prevăzută de nicio dispoziție normativă națională.

Deși aveau dreptul de a circula liber, inclusiv în afara teritoriului României, acesta a fost transformat într-unul teoretic și iluzoriu prin măsura procurorului din

cadrul Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, care a fost dispusă fără un termen limitat, ci *sine die*, în lipsa vreunei dispoziții legale care să permită reținerea pașaportului ca document de călătorie, față de un minor care nu răspunde penal, fără ca măsura, temeiul de fapt și temeiul de drept, vreo acuzație, să fie aduse la cunoștința petenților (aceștia luând cunoștință de măsură dintr-o adresă a Serviciului Public Comunitar pentru Eliberarea și Evidența Pașapoartelor Dolj și din mass-media), în mod voit atipic, tocmai pentru a lipsi petenții de dreptul de acces la instanță, cu un scop vădit nelegal (pentru a preveni părăsirea teritoriului României cât timp sunt în curs de judecare cererile formulate de Procurorul General interimar din dosarele nr. 911/54/2019 și nr. 6333/225/2019). Pașaportul a fost reținut în calitate sa de document de călătorie, iar nu de simplu înscris probatoriu în dosarul penal.

Apărarea a arătat că pașaportul nu este doar un înscris eliberat de o autoritate publică, ci constituie o condiție *sine qua non* pentru ca minorul să călătorească în afara teritoriului României, mai ales pentru a călători în SUA, pentru care este necesară viza specială (care se aplică în mod fizic pe una dintre filele pașaportului). Minora de 8 ani nu își putea exercita dreptul decât dacă părinții săi erau în posesia efectivă a pașaportului.

Pașaportul a fost ridicat prin ordonanța de administrare de probe, dar nu a fost reținut doar ca înscris, ca probă în dosarul penal, ci chiar ca document de călătorie, ca instrument de exercitare a dreptului la liberă circulație. Pașaportul nu a fost niciodată anulat în calitate de document de călătorie, ci a fost menținut valabil. Dacă valabilitatea sa ar fi fost în mod real pusă la îndoială, acesta ar fi fost anulat ca document de călătorie și menținut ca simplu înscris probatoriu în dosarul penal.

La data de 03.07.2019, petenții au solicitat Serviciului Public Comunitar pentru Eliberarea și Evidența Pașapoartelor Dolj emiterea unui alt document de călătorie, însă cererea lor a fost respinsă, deoarece un nou pașaport, prin care minora să-și poată exercita dreptul de a călători în străinătate nu putea fi emis cât timp era valabil cel reținut de către Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție.

Astfel, a fost restrâns exercițiul dreptului la liberă circulație, prin reținerea pașaportului ca document de călătorie, iar nu ca simplu înscris, ca simplu obiect material care ar fi încorporat pretinsa infracțiune de fals. Nicio dispoziție legală nu prevedea posibilitatea procurorului de a reține documentele de călătorie ale unui minor de 8 ani, care nu răspunde penal, cu privire la care nu fusese instituită (și nici nu ar fi putut fi instituită față de dispozițiile art. 113 alin. 1 din Codul penal) vreo măsură preventivă sau să aibă vreo calitate în dosarul penal nr. 2015/P/2019.

Legea nr. 248/2005, privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate prevede expres că „*autoritățile competente au obligația să informeze în scris, în condițiile prezentei legi, persoana împotriva căreia s-a instituit o măsură de limitare a exercitării dreptului de liberă circulație, asupra motivelor care au determinat această măsură, precum și asupra perioadei pentru care s-a limitat exercițiul acestui drept*”. Măsura nu privea infracțiunile care fac obiectul sesizării procurorului și nici nu intra în sfera de competență a Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție. Măsura a fost luată în dosarul penal deși nici minora, nici petenții nu aveau calitatea de suspecți în respectivul dosar. Măsura nu era necesară

în cadrul cercetării penale din dosarul nr. 2015/P/2019, fiind total în afara sferei de cercetare desfășurate în acest dosar.

Din procesul-verbal de sesizare din oficiu din data de 21.06.2019 și din ordonanța din data de 08.07.2019, rezultă că în dosarul penal nr. 2015/P/2019 se realizează cercetări penale cu privire la următoarele fapte și făptuitori: infracțiunea de abuz în serviciu săvârșită de un procuror la momentul preluării fiicei minore a petenților (la 21.06.2019) și infracțiunile de abuz în serviciu, fals intelectual și uz de fals săvârșite de Morjan Violeta în cursul unor proceduri administrative.

Conform apărării, în reținerea pașaportului minorei, procurorul a acționat cu privire la alte fapte și alte persoane decât cele care fac obiectul dosarului nr. 2015/P/2019. Nici procesul-verbal de sesizare din oficiu, nici vreo ordonanță din dosarul penal nu arată că procurorul s-ar fi autosesizat cu privire la vreo infracțiune de fals referitor la pașaport sau cu privire la actele care au stat la baza pașaportului. Mai mult, procurorul a acționat și în afara competenței de cercetare penală a Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, cu privire la fapte privind eliberarea pașaportului, deși niciuna dintre persoanele implicate nu avea în mod evident calitatea de magistrat.

Apărarea a reiterat argumentul conform căruia deși prin ordonanța de predare de obiecte și înscrisuri sub luare de dovadă din data de 26.06.2019 s-a reținut că se vor efectua cercetări asupra pașaportului și a actelor care au stat la baza sa, procurorul nu a efectuat în realitate nici un act de cercetare asupra pașaportului, dar a reținut documentul de călătorie până la data de 16.07.2019. S-a susținut că procurorul nu a cercetat niciodată pașaportul în sine, acesta nu a fost niciodată expertizat sau supus vreunei cercetări tehnico-stiințifice.

La data de 26.06.2019 procurorul din cadrul Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție a trimis o adresă către Serviciul Public Comunitar pentru Eliberarea și Evidența Pașapoartelor Dolj, pentru a se înainta pașaportul și documentele care au stat la baza emiterii lui. Petenții au menționat că cele două obiective ale cercetării tehnico-științifice sunt hilare, de fațadă, deoarece privesc o situație de fapt necontestată de nimeni: dacă semnăturile de pe cererea de eliberare a pașaportului au fost executate de Săcărin Gabriel și de Săcărin Ramona-Elena și dacă semnăturile de pe verso-ul fotografiilor anexate cererii au fost executate de Săcărin Gabriel și de Săcărin Ramona-Elena.

La data de 24.06.2019, Procurorul General a formulat o cerere de revizuire a deciziei de încuviințare a adopției (dosarul nr. 910/54/2019), o cerere de suspendare a efectelor adopției (dosarul nr. 911/54/2019) și o cerere de emitere a unei ordonanțe președințiale de interdicție a părăsirii teritoriului și de stabilire a unui program de consiliere psihologică a minorei pe teritoriul României (dosarul nr. 6333/225/2019).

La data de 26.06.2019, procurorul din cadrul Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție a dispus preluarea pașaportului de către Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție.

La data de 11.07.2019, a fost înregistrată pe rolul Curții de Apel București plângerea petenților (inițial distribuită greșit din dispoziția președintelui instanței către Secția de Contencios Administrativ sub nr. 4013/2/2019, declinată către Secția Penală în dosarul nr. 4079/2/2019).

La data de 11.07.2019, în dosarul nr. 910/54/2019, Curtea de Apel Craiova a respins, ca inadmisibilă, cererea de revizuire a deciziei de încuviințare a adopției internaționale.

La data de 12.07.2019 (deci după declararea inadmisibilă a cererii de revizuire și după sesizarea instanței cu nelegalitatea reținerii pașaportului), procurorul din cadrul Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție a emis ordonanța prin care a fixat obiectivele cercetării tehnico-științifice și a înaintat expertului actele care au stat la baza emiterii pașaportului, nu și pașaportul în sine.

La data de 16.07.2019, plângerea petenților a fost înregistrată pe rolul Secției Penale a Curții de Apel București (după ce Secția de Contencios Administrativ a declinat competența către Secția Penală a Curții de Apel București).

La data de 16.07.2019, procurorul din cadrul Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție a restituit pașaportul minorei către Serviciul Public Comunitar pentru Eliberarea și Evidența Pașapoartelor Dolj, dar acesta nu a fost eliberat petenților.

La data de 18.07.2019, a fost respinsă ultima dintre cererile formulate de procurorul general interimar - în dosarul nr. 6333/225/2019, Judecătoria Slatina a respins cererea de emiteră a ordonanței președințiale.

La data de 19.07.2019, Curtea de Apel București a luat act de precizarea petenților, în sensul că își întemeiază cererea pe art. 21 și 23 din Constituție și pe art. 3 alin. 5 din Codul de procedură penală și a trimis plângerea către procurorul-șef adjunct al Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție.

La data de 19.07.2019, pașaportul a fost eliberat către Sacărin Ramona-Elena. Reiese din ordonanțele emise (aflate în dosarul nr. 415/1/2020) și din desfășurarea cronologică a evenimentelor că pașaportul a fost reținut exact pe durata în care s-au judecat cererile formulate de Procurorul general interimar și acesta a fost eliberat după ce toate cererile Procurorului general au fost declarate inadmisibile, respectiv nefondate.

Conform apărării, măsura dispusă de către procuror a afectat în mod ireversibil dreptul la liberă circulație, constituind o ingerință extrem de gravă în dreptul garantat convențional, care are caracter ireversibil și nu poate fi îndepărtată decât prin anularea acesteia.

Măsura reținerii pașaportului pentru a împiedica părăsirea teritoriului național, neprevăzută de lege, fără a fi adusă la cunoștință petenților (nici măsura, nici termenul, nici motivul, nici calea de atac, nici temeiul de drept) este specifică unui stat totalitar, iar nu unui stat democratic, în care restrângerea libertăților se realizează conform legii și prin acte de procedură comunicate celor vizați.

Prin concluziile scrise depuse la dosar, pentru termenul din data de 07 iulie 2020, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția judiciară a arătat următoarele:

Referitor la cadrul legal în care poate fi examinată plângerea și admisibilitatea acesteia, s-a apreciat că, în soluționarea plângerii petenților trebuie pornit de la prevederile art. 3 alin. 5 din Codul de procedură penală, potrivit cărora „Asupra actelor și măsurilor în cadrul urmăririi penale, care restrâng drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei, dispune judecătorul desemnat cu atribuții în acest sens, cu excepția cazurilor prevăzute de lege”.

Din acest text de principiu reiese că ori de câte ori printr-o măsură a procurorului a fost restrâns un drept fundamental, persoana care a suferit restrângerea exercițiului dreptului său fundamental trebuie să aibă acces la un judecător care să dispună asupra legalității și temeiniciei restrângerii. Art. 3 alin. 5 din Codul de procedură penală este suficient pentru examinarea pe fond a plângerii, întrucât situația juridică din cauză nu este reglementată prin vreo altă dispoziție procesual penală.

Măsura luată de procuror prin conținutul ei (reținerea pașaportului unui minor care nu răspunde penal) nu ajunge la restricțiile drepturilor fundamentale impuse în general în cadrul controlului judiciar. De asemenea, deși reținerea pașaportului a avut în ce îi privește pe petenți caracterul unei ridicări silite (ceea ce le-ar fi dat dreptul la o contestație întemeiată pe prevederile art. 171 raportat la 250 din Codul de procedură penală), natura dreptului fundamental a cărui încălcare o reclamă petenții (dreptul la liberă circulație) este distinctă de restrângerea dreptului de proprietate examinată de regulă în cadrul acestei proceduri.

Au fost invocate și prevederile art. 2 pct. 2 din Protocolul nr. 4 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, potrivit cărora: „*Orice persoană este liberă să părăsească orice țară, inclusiv pe a sa*”. Acest drept poate fi restrâns în condițiile art. 2 pct. 3.

Procurorul de ședință a menționat că, în conformitate cu art. 13 din Convenție, petenții au dreptul la un remediu efectiv în fața unei autorități naționale pentru pretinsa încălcare a dreptului la liberă circulație. Deși art. 13 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului permite ca autoritatea națională să nu fie o autoritate jurisdicțională, legislația internă (art. 3 alin. 5 din Codul de procedură penală) impune condiția ca plângerea petenților să fie examinată de un judecător.

În concluzie, s-a considerat că plângerea petenților este admisibilă și trebuie examinată în fond de către un judecător, potrivit art. 3 alin. 5 din Codul de procedură penală coroborat cu art. 2 pct. 2 din Protocolul nr. 4 și art. 13 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În ceea ce privește situația de fapt la care se referă plângerea formulată, procurorul de la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția Judiciară a arătat că, la data de 12.06.2019 a fost depusă cererea de eliberare a unui pașaport simplu temporar pentru Săcărin Sorina, cerere care a primit termen de soluționare la data de 26.06.2019 (adresa 51274/27.06.2019 a M.A.I. - Serviciul pentru eliberarea pașapoartelor).

Pașaportul simplu temporar a fost emis la data de 21.06.2019 (adresa 51436/3.07.2019). Prin ordonanța din 26.06.2019 emisă în dosarul nr. 2015/P/2019 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție s-a dispus de către procuror ridicarea documentelor care au stat la baza emiterii pașaportului și a pașaportului. Prin adresa nr. 51274/27.06.2019, M.A.I. - Serviciul pentru eliberarea pașapoartelor a comunicat petenților că nu le poate înmâna pașaportul pentru că acesta fusese cerut cu o zi înainte de către Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție.

Prin ordonanța din data de 12 iulie 2019 emisă în dosarul nr. 2015/P/2019 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție s-a dispus efectuarea unei constatări tehnico-științifice

grafice a documentelor care au stat la baza emiterii pașaportului, respectiv să se stabilească dacă petenții au semnat formularele de emiterie a pașaportului minorei. A fost stabilit termen de depunere a Raportului de constatare la data de 15.08.2019. Prin ordonanță nu s-a dispus nimic cu privire la pașaport.

La data de 16.07.2019 (înainte de termenul stabilit pentru depunerea raportului de constatare), pașaportul minorei Săcărin Sorina a fost restituit de Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție către Serviciul pentru eliberarea pașapoartelor, iar în data de 19.07.2019 pașaportul a fost restituit petenților. La data de 1.08.2019 a fost emisă o adresă de predare a materialelor necesare efectuării raportului de constatare, raport care a fost înaintat către Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție în data de 01.10.2019.

În perioada 26.06.2019 - 16.07.2019 pașaportul minorei s-a aflat la Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, însă procurorul nu a folosit în nici un fel pașaportul, neputându-se decela în ce au constat verificările făcute de acesta.

Referitor la obiectul dosarului nr. 2015/P/2019 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, Procurorul de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție-Secția Judiciară a arătat că, la momentul ridicării pașaportului minorei Săcărin Sorina (26 iunie 2019), obiectul dosarului îl constituia cercetarea *in rem* a infracțiunii de abuz în serviciu în legătură cu judecarea cererii având ca obiect adopția minorei și cu efectuarea unei percheziții la domiciliul asistentului maternal al acesteia.

În cursul anchetei, prin ordonanța de predare de obiecte și înscrisuri din 26 iunie 2019, s-a dispus predarea sub luare de dovadă a documentelor care au stat la baza eliberării pașaportului privind pe Săcărin Sorina și a pașaportului emis, în vederea efectuării de verificări.

În motivarea ordonanței de predare de obiecte și înscrisuri din 26 iunie 2019, s-a reținut că există indicii în sensul că numiții Săcărin Ramona și Săcărin Gabriel, fiind în imposibilitatea prezentării minorului la Direcția pentru Evidența persoanelor și Administrarea Bazelor de Date, au solicitat pentru minora Săcărin Sorina eliberarea unui pașaport simplu temporar, în condiții nelegale și că, pentru clarificarea acestor aspecte, se impun a fi efectuate verificări cu privire la aceste documente. Cât privește obiectul dosarului, acesta este prezentat în prima frază a ordonanței de predare de obiecte și înscrisuri prin referire exclusiv la infracțiunea de abuz în serviciu reținută în ordonanța din 21.06.2019. La data de 26 iunie 2019 mai figurează emisă o ordonanță în care, urmare a plângerii formulate de Șaramăt Maria și Șaramăt Vasile, s-a reținut că Săcărin Gabriel și Săcărin Ramona, în baza unor înscrisuri false, beneficiind de susținerea unor persoane din cadrul Direcției Pașapoarte, ar fi obținut pașaport pentru Săcărin Sorina. S-a dispus începerea urmăririi penale cu privire la infracțiunea de fals intelectual.

În ordonanța de ridicare de înscrisuri nu se face referire la această ordonanță, de unde ar rezulta că ea ar fi fost emisă în aceeași zi, dar ulterior ordonanței de ridicare de înscrisuri.

În ceea ce privește natura juridică a dispoziției de ridicare a pașaportului, s-a menționat că de la momentul ridicării pașaportului (26 iunie 2019) și până la data restituirii acestuia (19 iulie 2019) minora nu a putut călători înspre S.U.A. împreună cu familia sa adoptivă.

Măsura interdicției de călătorie a fost cerută instanței civile pe cale de ordonanță președințială și de procurorul general, care a solicitat interzicerea părăsirii teritoriului României de către minora Săcărin Sorina până la administrarea probelor în dosarul nr. 2015/P/2019 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție. Cererea a fost respinsă ca neîntemeiată prin sentința civilă nr. 3290/18.07.2019 a Judecătorei Slatina, pronunțată în dosarul nr. 6333/225/2019, întrucât nu erau îndeplinite condițiile privind aparența de drept și urgența. De asemenea, instanța a reținut că interzicerea părăsirii țării de către minoră ar contraveni art. 62 din Legea nr. 273/2004 și art. 469 din Codul civil, lipsind de efecte hotărârea judecătorească definitivă de adopție.

Argumentele reținute în hotărârea judecătorească au arătat că Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție a acționat nelegal, pentru că dacă ar fi existat o bază legală a reținerii pașaportului minorei de către Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție nu era nevoie de o cerere de emitere a unei ordonanțe președințiale. Instanța civilă a reținut și că nu poate obliga Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție să restituie pașaportul minorei, întrucât pentru o măsură dispusă în cadrul procesului penal există mijloace și căi specifice procesului penal.

S-a susținut că, în concret, măsura ridicării pașaportului a avut ca efect restrângerea dreptului fundamental la liberă circulație al minorei (art. 25 din Constituție), drept garantat și de art. 2 pct. 2 din Protocolul nr. 4 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Referitor la termenul de formulare a plângerii, existența altor hotărâri judecătorești și competența de soluționare a plângerii, s-a arătat că petenții s-au adresat procurorului șef al Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție cu plângerea care face obiectul prezentului dosar, în data de 3.07.2019.

Petenții au mai depus o plângere în data de 16 iulie 2019 la Curtea de Apel București împotriva reținerii pașaportului (fila 2 din încheierea nr. 70/11 februarie 2020). Această plângere a fost calificată din oficiu de către instanță ca fiind o plângere împotriva actelor procurorului (art. 339 din Codul de procedură penală), a fost trimisă la Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție (unde a fost înregistrată în 22.07.2019) și a fost respinsă de către procurorul șef al Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție (prin ordonanța 240/II-2/2019). Plângerea adresată instanței a fost respinsă ca inadmisibilă (încheierea nr. 70/11 februarie 2020 a Înaltei Curți de Casație și Justiție), întrucât numai soluțiile de clasare pot fi atacate la instanță.

În ceea ce privește autoritatea de lucru judecat, aceasta nu există în prezenta cauză, întrucât nu examinează temeiul pe care trebuie examinată plângerea (art. 3 alin. 5 din Codul de procedură penală și art. 2 pct. 2 din Protocolul nr. 4 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului) și nici dacă petenții aveau sau nu dreptate (dacă le-a fost restrâns un drept fundamental). Prin încheierea nr. 70/11 februarie 2020 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, plângerea petenților a fost calificată împotriva voinței acestora ca fiind o plângere întemeiată pe art. 339 din Codul de procedură penală și art. 340 din Codul de procedură penală, pentru ca ulterior să fie respinsă, ca inadmisibilă.

Rezultă că petenții s-au adresat procurorului șef al Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție la data de 3 iulie 2019, dată la care măsura reținerii pașaportului era în ființă, iar această măsură nu le fusese comunicată.

Petenții au solicitat eliberarea pașaportului, considerând că măsura nu are o bază legală. Plângerea lor a fost respinsă prin ordonanța 230/29 octombrie 2019 (ordonanță nemotivată), care le-a fost comunicată în 13.11.2019 și pe care ei au atacat-o la Înalta Curte de Casație și Justiție la data de 04.12.2019.

Legea nu stabilește un termen în care plângerile întemeiate pe dispozițiile art. 3 alin. 5 din Codul de procedură penală trebuie adresate instanței. Există două soluții: fie plângerile se adresează direct instanței (în acest caz se constată că măsura nu a fost comunicată petenților, iar aceștia au contestat-o în timp ce era în ființă); fie plângerile se adresează întâi procurorului ierarhic superior (în acest caz, petenții s-au adresat instanței în termenul pentru contestarea la instanță a unei soluții după respingerea plângerii de către procurorul ierarhic superior).

În ceea ce privește fondul plângerii, procurorul de la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a arătat că, așa cum rezultă din cele expuse anterior, obiectul dosarului aflat în lucru la Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție nu privea săvârșirea vreunei infracțiuni în legătură cu obținerea pașaportului minorei. Procurorii nu au ca atribuții verificarea respectării legii *în general* și nici un fel de măsuri nu puteau fi dispuse cu privire la un minor care nu răspunde penal.

S-a susținut că reținerea pașaportului a urmărit împiedicarea minorei de a părăsi țara. În acest sens, s-a arătat că prin Ordonanța din 26 iunie 2019 s-a dispus predarea pașaportului „în vederea efectuării de verificări”, iar în adresa către Serviciul pașapoarte nu este indicat vreun motiv pentru care este cerut pașaportul. Ordonanța de efectuare a unui raport de constatare tehnico-științifică a fost emisă în data de 12 iulie 2019, dispunându-se să se verifice dacă semnăturile de pe cererea de eliberare a pașaportului aparțin părinților minorei (împrejurare pe care aceștia nu o contestaseră). Prin această ordonanță nu s-a dispus nimic cu privire la pașaport. Acest document a fost restituit în data de 16 iulie 2019, anterior termenului stabilit pentru depunerea raportului de constatare (15.08.2019) și chiar anterior predării materialelor către specialistul criminalist (01.08.2019). Rezultă că procurorul nu a avut în vedere efectuarea unui raport de constatare în data de 26 iunie 2019 și, chiar atunci când l-a dispus, nu a avut nevoie de pașaport. Din toate acestea rezultă că reținerea pașaportului a urmărit împiedicarea minorei de a părăsi țara. Or, o astfel de măsură nu poate fi dispusă de către procuror decât ca obligație în cadrul controlului judiciar luat față de un inculpat.

În concluzie, Procurorul de la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție-Secția Judiciară a apreciat că măsura reținerii pașaportului a fost nelegală. Restrângerea dreptului prevăzut de art. 2 pct. 2 din Protocolul nr. 4 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului poate fi dispusă în condițiile art. 2 pct. 3. Examinându-se aceste condiții, a constatat că măsura luată în cauză nu a fost prevăzută de lege și având în vedere obiectul investigației penale desfășurate de Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție nu era o măsură necesară pentru prevenirea faptelor penale.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 3 alin. 5 din Codul de procedură penală, art. 2 din Protocolul 4 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului și art. 13 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, Procurorul de la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție-Secția Judiciară a solicitat să se constate că plângerea se referă la dispoziția procurorului de reținere a pașaportului din ordonanța din 26 iunie 2016, că această dispoziție a încălcat dreptul la liberă circulație al minorei Săcărin Sorina, măsura nefiind prevăzută de lege și nefiind necesară pentru prevenirea faptelor penale.

Pentru termenul din data de 07 iulie 2020, procurorul de caz din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție a transmis la dosar precizări cu privire la dosarul nr. 2015/P/2019, în contradicție cu concluziile depuse de procurorul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția Judiciară.

În cuprinsul acestora, referitor la competența instanței, făcându-se trimitere la dispozițiile art. 40 alin. 1 din Codul de procedură penală, s-a susținut că aceste prevederi fac referire la funcția exercitată de procuror și nu la gradul profesional al acestuia. S-a arătat că, în speță, are calitatea de suspect un procuror din cadrul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Craiova.

S-a arătat că dobândirea gradului profesional corespunzător Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție de către un magistrat ce își desfășoară activitatea în cadrul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Craiova nu prezintă relevanță raportat la dispozițiile art. 38 alin. 1 lit. f din Codul de procedură penală, gradul profesional conferind magistratului doar drepturi în ceea ce privește salarizarea. Referitor la promovarea în funcție, gradul profesional poate fi valorificat doar prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii sau prin hotărâre judecătorească. În cazul procurorilor din cadrul Direcției Naționale Anticorupție sau Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism situația este diferită, întrucât acestea sunt structuri în cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Conform procurorului de caz din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție actele de urmărire penală efectuate de procuror sunt supuse controlului procurorului ierarhic din cadrul structurii în care funcționează și nu al parchetului corespunzător gradului, fiind evident că atribuțiile exercitate sunt corespunzătoare funcției și nu gradului, iar faptele presupus a fi săvârșite (în speță) sunt, de asemenea, corespunzătoare funcției de procuror în cadrul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Craiova.

Conform procurorului de caz din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție prin deciziile nr. 337/23 mai 2019 și nr. 413/19 iunie 2018, Curtea Constituțională a statuat următoarele: „*Pentru asigurarea funcționalității și a bunei administrări a sistemului instanțelor judecătorești, legiuitorul a reglementat o excepție de la această regulă, și anume promovarea pe loc, văzută ca un mecanism care asigură, la nevoie, completarea funcțiilor rămase vacante la nivelul tribunalului sau al curții de apel. Acest mecanism presupune dobândirea gradului profesional superior aferent tribunalului sau curții de apel, fără a funcționa efectiv la instanța judecătorească corespunzătoare. Este o derogare de la situația premisă care leagă*

gradul profesional de funcția exercitată la o instanță judecătorească de un anumit nivel și permite obținerea gradului profesional distinct de funcția respectivă. Această excepție este justificată de menținerea funcționării instanțelor judecătorești de nivel superior în cazul vacanței unor funcții la nivelul acestora, de necesitatea ocupării posturilor neocupate ca urmare a unor ieșiri individuale din sistemul instanțelor judecătorești”. Se arată, de asemenea, în decizia Curții Constituționale că promovarea pe loc este o derogare de la situația premisă care leagă gradul profesional de funcția exercitată la o instanță judecătorească de un anumit nivel și permite obținerea gradului profesional distinct de funcția respectivă. Curtea Constituțională a reținut că promovarea se realizează în funcție și nu pe grade profesionale, subliniindu-se că „funcția de judecător la o instanță judecătorească de un anumit nivel este cea care conferă gradul profesional corespunzător”. Astfel, promovarea pe loc nu echivalează cu o promovare propriu-zisă în funcție, „ci reprezintă o modalitate de avansare în grad profesional pentru a răspunde nevoilor de personal ale sistemului de justiție, drept care ea este supusă unor necesare condiționări administrative. Aceasta este rațiunea pentru care un criteriu esențialmente administrativ prevalează față de vocația judecătorului de a promova pe loc, aceasta din urmă subsumându-se exigențelor care țin de gestionarea personalului din sistemul judecătoresc”.

Conform procurorului de caz din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție în baza art. 48 alin. 1 lit. a din Codul de procedură penală, atunci când competența instanței este determinată de calitatea inculpatului, instanța rămâne competentă să judece chiar dacă inculpatul, după săvârșirea infracțiunii, nu mai are acea calitate, cu excepția cazului în care fapta are legătură cu atribuțiile de serviciu. Este evident că legiuitorul se raportează la atribuțiile specifice funcției exercitate și nu gradului profesional.

Referitor la admisibilitatea plângerii, procurorul de caz din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție a menționat că, în conformitate cu prevederile art. 340 din Codul de procedură penală, sunt supuse controlului judecătoresc numai soluțiile procesului penal de netrimiteră în judecată, precum și faptul că ordonanța împotriva căreia a fost formulată plângerea la instanță nu vizează o soluție de netrimiteră în judecată, fiind o plângere împotriva măsurilor luate de procuror ori efectuate pe baza dispozițiilor date de acesta, astfel încât s-a apreciat că este inadmisibilă plângerea formulată de Săcărin Gabriel și Săcărin Ramona Elena.

În subsidiar, în situația în care se va aprecia că este admisibilă plângerea formulată de petenții Săcărin Gabriel și Săcărin Ramona, procurorul de caz din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție a solicitat să se aibă în vedere următoarele aspecte:

- minora Săcărin Sorina figura în baza de date cu domiciliul în localitatea Caraula, județul Dolj, str. Colonelului nr. 8, unde își mai au domiciliul mama naturală a acesteia, Lucan Loredana și fratele său, Lucan Andrei;

- pe perioada plasamentului, exercițiul drepturilor și obligațiilor cu privire la persoana minorei Lucan Sorina au fost delegate către asistentul maternal Șărămăt Mariana;
- în conformitate cu prevederile art. 27 din O.U.G. nr. 97/2005, „*domiciliul minorului este la părinții săi sau la acela dintre părinți la care el locuiește statornic ori, după caz, la reprezentantul său legal sau la persoana fizică ori juridică la care este încredințat în plasament*”;
- mama naturală nu avea temei legal pentru a solicita schimbarea domiciliului minorei și nu deținea documentele prevăzute de lege pentru a efectua demersuri în acest sens, deci stabilirea domiciliului minorei în localitatea Caraula contravenea dispozițiilor legale;
- în sistemul național informatic de evidență a populației, administrat de către Direcția pentru Evidența Persoanelor și Administrarea de Date din cadrul Ministerului Administrației și Internelor apar mențiuni inexacte privind adopția, în sensul că hotărârea privind încuviințarea adopției internaționale a minorei de către familia Săcărin Gabriel și Săcărin Ramona Elena - „Decizia civilă nr. 4/23.05.2019 a Curții de Apel Craiova” apare ca fiind comunicată de D.G.A.S.P.C. Mehedinți cu adresa nr. 19359 din data de 17.05.2019;
- existau suspiciuni cu privire la modalitatea de obținere a fotografiei minorei;
- în cuprinsul „Formularului pentru eliberarea unui pașaport simplu temporar pentru minorul sub 14 ani”, completat la data de 12.06.2019 și semnat de Săcărin Gabriel și Săcărin Ramona Elena, pagina 2, la rubrica în care solicită emiterea pașaportului pentru minora Săcărin Sorina, se specifică, în mod nereal raportat la mențiunile din RNEP, că ultimul domiciliu în România a fost în județul Mehedinți, localitatea Baia de Aramă;
- există suspiciunea rezonabilă că hotărârea de adopție este întemeiată pe documente falsificate.

Prin Ordonanța din data de 12 iulie 2019, în cauză, s-a dispus efectuarea unei constatări tehnico-științifice grafice și tehnice a documentelor de către specialiști din cadrul D.G.P.M.B. – Serviciul Criminalistic. Documentele ce au stat la baza emiterii pașaportului au fost puse la dispoziția specialiștilor, iar pașaportul a fost restituit Serviciului Pașapoarte Craiova pentru a dispune în conformitate cu prevederile legale.

La data de 09 iulie 2020, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția judiciară a depus concluzii scrise cu privire la precizările depuse de Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție.

În cuprinsul concluziilor scrise s-a arătat că dispozițiile art. 88⁸ alin. 2 din Legea nr. 304/2004 instituie interdicția pentru procurorii din cadrul Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție de a participa la judecată în cauzele de competența secției. În temeiul legii, așadar, procurorii din cadrul acestei secții pot efectua doar activități de urmărire penală.

Întrucât procurorii din cadrul Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție nu au dreptul de a pune concluzii în fața instanțelor de judecată, ei nu pot depune nici concluzii scrise (*precizări*). Dreptul de a depune astfel de înscrisuri îl au doar procurorii care reprezintă Ministerul Public în cauzele respective, astfel încât

înscrisul intitulat „*precizări*” depus de Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție ar trebui să fie restituit acestei unități de parchet.

S-a arătat că Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție a invocat excepția de necompetență a Înaltei Curți de Casație și Justiție, întrucât dispozițiile art. 40 alin.1 din Codul de procedură penală fac referire la funcția exercitată de procuror și nu la gradul profesional al acestuia. Împrejurarea că procurorul care are calitatea de suspect în dosar are gradul profesional corespunzător Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție nu i-ar conferi acestuia decât drepturi privind salarizarea, iar actele efectuate de acest procuror sunt supuse controlului ierarhic al șefului structurii în care procurorul funcționează, ceea ce ar arăta că atribuțiile exercitate sunt corespunzătoare funcției și nu gradului.

Procurorul din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția Judiciară a apreciat că excepția este neîntemeiată, întrucât distincția pe care o face Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție între funcție și grad nu se regăsește în dispozițiile Codului de procedură penală și contrazice o practică judiciară bine stabilită la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Astfel, în mod constant instanța supremă a stabilit că este competentă să judece dosarele care privesc procurorii care au gradul corespunzător Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, fiind indiferent locul unde aceștia își desfășoară activitatea.

Spre exemplu, prin încheierea definitivă nr. 7/28 iunie 2019, pronunțată în dosarul nr. 1617/1/2019, Înalta Curte de Casație și Justiție a constatat că încheierile prin care Curtea de Apel București a încuviințat metode de supraveghere tehnică față de M. D. - procuror în cadrul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Cluj, dar cu grad profesional corespunzător Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sunt lovite de nulitate absolută. Înalta Curte de Casație și Justiție a arătat că, potrivit art. 40 din Codul de procedură penală, competența de soluționare a cererilor privind un procuror care are grad corespunzător Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție aparține instanței supreme.

Prin încheierea de cameră preliminară nr. 616/7 noiembrie 2017, pronunțată în dosarul nr. 2372/1/2017/a1, judecătorul a reținut că inculpatul D.R. a comis faptele în perioada când avea funcția de prim-procuror al Parchetului de pe lângă Judecătoria Buhuși, dar are gradul profesional corespunzător Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și astfel a constatat că instanța supremă este competentă să judece infracțiunile săvârșite de către acest inculpat, după cum dispune art. 40 alin. 1 din Codul de procedură penală.

Prin încheierea de cameră preliminară nr. 12 din 9 ianuarie 2019 pronunțată în dosarul nr. 3074/1/2018/al, Înalta Curte de Casație și Justiție a reținut că îi revine competența să judece, în condițiile prevăzute de dispozițiile art. 40 alin. 1 din Codul de procedură penală, întrucât inculpatul S.E. este procuror în cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Sibiu, având grad profesional corespunzător Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. În acest din urmă caz, rechizitoriul a fost întocmit chiar de către Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție.

În raport de cele expuse, s-a apreciat că revine Înaltei Curți de Casație și Justiție competența de soluționare a prezentului dosar, întrucât, în cauză, are calitatea de

suspect un procuror care are grad profesional corespunzător Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Referitor la aspectele enumerate la pct. 3 în cuprinsul precizărilor depuse de Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, procurorul din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția Judiciară a susținut că reținerea pașaportului unui minor în vârstă de 8 ani nu avea nicio bază legală și nu avea nicio legătură cu vreuna din faptele care făceau obiectul investigației Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție la momentul la care s-a dispus predarea pașaportului.

Chiar după trecerea unui an de la reținerea pașaportului, Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție justifică măsura luată prin existența unor neconcordanțe în bazele de date, iar petenților Săcărin li se impută că au trecut drept domiciliu al minorei în cererea adresată serviciului pașapoarte locul unde acest domiciliu ar fi trebuit să se afle (la asistentul maternal) și nu locul unde era stabilit în mod greșit (domiciliul mamei naturale).

Potrivit sistemului constituțional din România, procurorii nu au atribuția generală de a veghea la respectarea legalității (cum au avut potrivit Constituției din 1952). Chiar dacă procurorii ar fi avut această atribuție, în cazul concret din cauză, legalitatea ar fi putut fi restabilită prin simpla semnalare a problemei către instituțiile abilitate cu privire la stabilirea domiciliului sau emiterea pașaportului și nu prin restrângerea dreptului fundamental la liberă circulație al minorei.

La termenul din data de 07 iulie 2020, după reținerea dosarului în pronunțare, a fost transmisă la dosar, prin Serviciul Registratură, cererea formulată de Sărămăt Mariana, prin avocat Dumitrică Victor Cristian, prin care aceasta a solicitat să fie citată în cauză, având în vedere că în dosarul de urmărire penală nr. 2015/P/2019 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție are calitatea de persoană vătămată.

Examinând actele și lucrările dosarului, judecătorul de cameră preliminară din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție reține următoarele:

Prealabil, cu privire la precizările depuse de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, pentru termenul din data de 07 iulie 2020, judecătorul de cameră preliminară reține că, potrivit dispozițiilor art. 88⁸ din Legea nr. 304/2004:

„(1) Atribuțiile Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție sunt următoarele:

a) efectuarea urmăririi penale, în condițiile prevăzute în Legea nr. 135/2010, cu modificările și completările ulterioare, pentru infracțiunile aflate în competența sa;

b) sesizarea instanțelor judecătorești pentru luarea măsurilor prevăzute de lege și pentru judecarea cauzelor privind infracțiunile prevăzute la lit. a);

c) constituirea și actualizarea bazei de date în domeniul infracțiunilor aflate în domeniul de competență;

d) exercitarea și retragerea căilor de atac în cauzele de competența Secției, inclusiv în cauzele aflate pe rolul instanțelor sau soluționate definitiv anterior operaționalizării acestora potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2018

privind unele măsuri pentru operaționalizarea Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție;

e) exercitarea altor atribuții prevăzute de lege.

(2) Participarea la ședințele de judecată în cauzele de competența secției se asigură de procurori din cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sau de către procurori din cadrul parchetului de pe lângă instanța investită cu judecarea cauzei.”

Judecătorul de cameră preliminară constată, că din examinarea prevederilor menționate anterior rezultă că procurorii din cadrul Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție nu participă la ședințele de judecată în cauzele de competența acestei secții, Ministerul Public fiind reprezentat, în speță, de un procuror din cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. Prin urmare, nu pot fi avute în vedere concluziile depuse de procurorul de caz din dosarul nr. 2015/P/2019 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție. În contradicție cu cele de mai sus, anterior, Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție a cerut în scris, în mod repetat, judecătorului de cameră preliminară să reconsidere dispoziția de solicitare a dosarului având în vedere că petenții au calitatea de martori și cererea acestora este inadmisibilă (concluzii în contradicție cu cele ale procurorului din cadrul Parchetului de la lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția Judiciară, căruia legea i-a dat în competență participarea la ședințele de judecată, care calificase faptele cu care judecătorul era sesizat ca afectând drepturile la libertate și formulase concluzii în sensul depunerii dosarului de urmărire penală, pentru verificarea susținerilor petenților). Procurorii, *datorită poziției pe care o ocupă, au o vocație care ar trebui să confere certitudini de legalitate și stabilitate, că pârghiile și prerogativele de putere pe care le exercită nu trebuie transformate în instrumente discreționare, care nu țin seama de lege, de cadrul și limitele acesteia (ÎCCJ, Completul de cinci judecători, decizia civilă nr. 69 din 18 martie 2019, dosar nr. 2977/1/2018, paragraful 54).*

Cu toate acestea, importanța unor probleme de drept de tipul celor susținute prin precizările depuse de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție (competența instanței și admisibilitatea plângerii), a determinat, la momentul dezbaterilor, acordarea cuvântului petenților și reprezentantului Ministerului Public, din oficiu, cu privire la aspectele invocate în precizările depuse de Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, acestea urmând a fi analizate mai jos, de către Judecătorul de cameră preliminară.

Referitor la *competența de a soluționa cauza*, judecătorul de cameră preliminară din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție are în vedere dispozițiile art. 40 din Codul de procedură penală, potrivit cărora: „(1) *Înalta Curte de Casație și Justiție judecă în primă instanță infracțiunile de înaltă trădare, infracțiunile săvârșite de senatori, deputați și membri din România în Parlamentul European, de membrii Guvernului, de judecătorii Curții Constituționale, de membrii Consiliului Superior al Magistraturii, de judecătorii Înaltei Curți de Casație și Justiție și de procurorii de la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.*”

În dosarul nr. 2015/P/2019 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție se efectuează cercetări cu privire un procuror (prin ordonanța din 08 iulie 2019 emisă în dosarul nr. 2015/P/2019 s-a dispus continuarea urmăririi penale în cauză față de suspecta procuror, pentru săvârșirea infracțiunii de purtare abuzivă prev. de art. 296 alin. 1 și 2 din Codul penal). Astfel cum reiese din Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 975/11.10.2018, respectivul procuror are gradul profesional de procuror corespunzător Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. Prin urmare, în raport de calitatea persoanei (procuror cu grad profesional corespunzător Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție) revine instanței supreme competența de a judeca cauza în primă instanță, potrivit dispozițiilor art. 40 din Codul de procedură penală.

Cu privire la faptul că dispozițiile art. 40 alin. 1 din Codul de procedură penală fac referire la funcția exercitată de procuror și nu la gradul profesional al acestuia (procurorul în cauză desfășurându-și activitatea în cadrul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Craiova), judecătorul de cameră preliminară reține că jurisprudența instanței supreme este în sens contrar. Cu titlu de jurisprudență, în sensul că instanța supremă este competentă să judece cauzele în care procurorii au gradul corespunzător Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție (chiar dacă își desfășoară activitatea în cadrul altei unități de parchet) sunt avute în vedere următoarele hotărâri: *încheierea nr. 7/28 iunie 2019*, pronunțată în dosarul nr. 1617/1/2019, *încheierea nr. 616/7 noiembrie 2017*, pronunțată în dosarul nr. 2372/1/2017/a1, *încheierea nr. 12 din 9 ianuarie 2019* pronunțată în dosarul nr. 3074/1/2018/al.

Referitor la admisibilitatea plângerii și la judecătorul competent să o soluționeze, judecătorul de cameră preliminară constată că petenții au formulat o cerere intitulată „plângere”, prin care au solicitat să se constate că prin dispoziția procurorului privind predarea sub luare de dovadă a pașaportului minorei Săcărin Sorina din conținutul ordonanței nr. 2015/P/2019 din data de 26 iunie 2019 a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție a fost încălcat dreptul la liberă circulație al minorei Săcărin Sorina, pentru perioada 26.06.2019-19.07.2019. Petenții au precizat în mod constant că prezenta plângere nu este întemeiată pe dispozițiile art. 399-340 din Codul de procedură penală, ci este formulată împotriva măsurii privind reținerea pașaportului, întrucât a fost încălcat dreptul la liberă circulație al minorei Săcărin Sorina.

Judecătorul va analiza mai întâi dacă în raport de temeiurile de drept invocate de către părțile care formulat acțiunea, competența de a soluționa cauza aparține unui judecător, iar mai apoi dacă actele dosarului susțin acțiunea formulată, oferindu-i un fundament legal.

În acord cu concluziile formulate de Parchetul de pe lângă ÎCCJ-Secția Judiciară, judecătorul constată că măsura luată de procuror prin conținutul ei (reținerea pașaportului unui minor care nu răspunde penal) nu ajunge la restricțiile drepturilor fundamentale impuse în general în cadrul controlului judiciar. De asemenea, deși reținerea pașaportului a avut, referitor la petenți caracterul unei ridicări silite (ceea ce le-ar fi dat dreptul la o contestație întemeiată pe prevederile

art. 171 raportat la 250 din Codul de procedură penală), natura dreptului fundamental a căruia încălcare o reclamă petenții (dreptul la liberă circulație) este distinctă de restrângerea dreptului de proprietate examinată de regulă în cadrul acestei proceduri.

Potrivit art. 3 alin. 5 din Codul de procedură penală: „(5) *Asupra actelor și măsurilor din cadrul urmăririi penale, care restrâng drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei, dispune judecătorul desemnat cu atribuții în acest sens, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.*” Totodată art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform căruia: „1. *Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.*” De asemenea, art. 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, prevede că: „*Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta convenție au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.*”

Prin urmare, în raport de precizarea expresă a petenților Săcărin Ramona Elena și Săcărin Gabriel, având în vedere și dispozițiile legale menționate anterior, judecătorul de cameră preliminară din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție constată că prezenta cerere (prin care s-a invocat încălcarea dreptului la liberă circulație al minorei Săcărin Sorina) este dată de lege în competența unui judecător.

Tot cu titlu preliminar, în ceea ce privește eventuala autoritate de lucru judecat în raport de încheierea nr. 70 din data de 11 februarie 2020 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția Penală, pronunțată în dosarul nr. 5868/2/2019, judecătorul de cameră preliminară constată că prin hotărârea menționată anterior a fost respinsă, ca inadmisibilă, plângerea formulată de petenții Săcărin Gabriel și Săcărin Ramona Elena împotriva ordonanței nr.240/II/2/2019 din data de 11 septembrie 2019 a procurorului șef adjunct al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție.

În prezenta cauza, a fost formulată plângere împotriva dispoziției procurorului privind predarea sub luare de dovadă a pașaportului minorei Săcărin Sorina din conținutul ordonanței nr. 2015/P/2019 din data de 26 iunie 2019 a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, care a fost menținută prin ordonanța nr.230/II/2/2019 la data de 29 octombrie 2019 a procurorului șef adjunct din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție. În considerarea aspectelor menționate, se constată că încheierea nr. 70 din data de 11 februarie 2020 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția Penală, pronunțată în dosarul nr. 5868/2/2019, nu are autoritate de lucru judecat în prezenta speță, având în vedere că dosarul nr. 5868/2/2019 și prezenta cauză au obiecte diferite. Dosarul prezent s-a format prin desprinderea plângerii formulate împotriva ordonanței nr. 230/II-2/2019 și a înscrisurilor anexate din dosarul nr. 5868/2/2019, aflate la filele 24-43, ca urmare a dispoziție judecătorului care a soluționat dosarul nr.5868/2/2019,

plângere care a fost predată la Registratură pentru formarea unui nou dosar și repartizarea aleatorie a acestuia.

În ceea ce privește faptele care au condus la formularea cererii de către petenți, judecătorul constată că atunci când probele indică certitudinea unei restrângeri a libertății de circulație a persoanei, caracterul cert al acesteia prevalează modului în care autoritatea care a impus-o și-a motivat în drept soluția și garantează accesul la o instanță care să examineze legalitatea măsurii. Dacă s-ar accepta opinia contrară s-ar ajunge la situația în care să nu fie examinată de un judecător competent tocmai restricția libertății de circulație care nu este fondată pe textele de lege care permit o asemenea măsură.

Pe fondul cererii formulate de petenții Săcărin Ramona Elena și Săcărin Gabriel, judecătorul reține următoarele:

Potrivit dispozițiilor art. 2 paragraful 2 din Protocolul nr. 4 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, conform căroră: „2. Orice persoană este liberă să părăsească orice țară, inclusiv pe a sa.” Orice măsură care restricționează dreptul de liberă circulație prevăzut art. 2 paragraful 2 din Protocolul nr. 4 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, trebuie să îndeplinească cerințele alineatului 3 ale aceluiași articol („Exercitarea acestor drepturi nu poate face obiectul altor restrângeri decât acelea care, prevăzute de lege, constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, siguranța publică, menținerea ordinii publice, prevenirea faptelor penale, protecția sănătății sau a moralei, ori pentru protejarea drepturilor și libertăților altora”).

Astfel, orice măsură care restricționează dreptul de liberă circulație trebuie să fie legală, să urmărească un scop legitim și să realizeze un echilibru echitabil între interesul public și drepturile individului. Situația de fapt din prezenta cauză nu reprezintă o chestiune cu titlu de noutate având în vedere că reținerea pașaportului a fost echivalată în jurisprudența Curții Europene a drepturilor omului cu o restricție a libertății. Astfel, de exemplu, *refuzul instanțelor interne de a-i elibera un pașaport și decizia de a-i anula cardul de identitate pentru călătoriile în străinătate (Battista împotriva Italiei din 2 decembrie 2014) ori impunerea unor interdicții de călătorie în privința martorilor din proceduri penale pendinte fără o bază legală (Mursaliyev și alții v. Azerbaijan, 66650/13, 24749/16, 43327/16 ș.a.)* refuzul autorităților finlandeze de a elibera un pașaport unui cetățean finlandez care locuia în Suedia (*Peltonen împotriva Finlandei, citată în C. Bîrsan, Convenția Europeană a Drepturilor Omului, Comentariu pe articole, Ed. C.H. Beck, 2010, ediția 2, pag. 1819*) au constituit o ingerință în dreptul garantat de articolul 2 § 2 din Protocolul nr. 4 la Convenție. În consecință, o măsură restrictivă de drepturi nu poate fi dispusă împotriva unui subiect de drept, indiferent de cetățenia acestuia, în lipsa unui act de procedură care să poată fi contestat în fața unui judecător. De altfel, această interpretare a legii este acceptată în jurisprudența instanțelor de judecată, începând chiar cu jurisprudența instanțelor de prim grad de jurisdicție (*mutatis mutandis* sentința nr. 3787/18 iunie 2020 a Judecătoriei Baia Mare).

În consecință, față de certitudinea existenței unei restrângeri a libertății de circulație a persoanei, judecătorul de cameră preliminară trebuie să examineze dacă reținerea pașaportului minorei Săcărin Sorina a fost prevăzută de lege și dacă a urmărit un scop legitim.

În Ordonanța nr. 2015/P/2019 din data de 26 iunie 2019 a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, prin care s-a dispus predarea sub luare de dovadă a pașaportului minorei Săcărin Sorina, *au fost indicate, ca temei de drept, dispozițiile art. 170 alin. 1 și 4 din Codul de procedură penală*. În cuprinsul ordonanței nr. 230/II/2/2019 la data de 29 octombrie 2019 a procurorului șef adjunct din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, prin care a fost respinsă plângerea formulată împotriva Ordonanței nr. 2015/P/2019 din data de 26 iunie 2019, **nu se face referire la temeiul de drept în baza căruia fusese reținut pașaportul.**

În considerentele Ordonanței nr. 2015/P/2019 din data de 26 iunie 2019 se reține că prin Ordonanța din data de 21.06.2019 a fost începută urmărirea penală pentru săvârșirea unor infracțiuni de abuz în serviciu, prev. de art. 297 alin. 1 din Codul penal, fapte în legătură cu judecarea dosarului având ca obiect cererea de adopție internațională pentru minora Lucan Sorina, precum și cu instrumentarea dosarului penal în care procurorul din cadrul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Craiova a efectuat, în data de 21 iunie 2019, o percheziție la domiciliul asistentului maternal.

În cuprinsul Ordonanței s-a reținut că, întrucât există indicii în sensul că numiții Săcărin Gabriel și Săcărin Ramona, fiind în imposibilitatea prezentării minorei Săcărin Sorina la Direcția pentru Evidența Persoanelor și Administrarea Bazelor de Date, au solicitat pentru aceasta eliberarea unui pașaport simplu temporar în condiții nelegale, pentru clarificarea aspectelor sesizate se impun a fi efectuate verificări cu privire la documentele mai sus menționate.

Ulterior, prin Ordonanța nr. 2015/P/2019 din data de 12 iulie 2019 a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție s-a dispus efectuarea în cauză a unei constatări tehnico-științifice grafice și tehnice a documentelor de către specialiștii din cadrul D.G.P.M.B. - Serviciul Criminalistic, urmând ca aceștia să răspundă la două obiective:

1) Să se stabilească dacă semnăturile solicitanților pașaportului pentru minora Săcărin Sorina din formularul pentru eliberarea unui pașaport simplu temporar pentru minorul sub 14 ani (rubricile „tata”, „mama”, declarația pe proprie răspundere din subsolul paginii 1 și de la rubrica „Am luat la cunoștință și confirm corectitudinea datelor înscrise pe formular” de pe pagina 2) au fost executate de Săcărin Ramona Elena și Săcărin Gabriel.

2) Să se stabilească dacă semnăturile de pe fotografiile anexate formularului pentru eliberarea unui pașaport simplu pentru minorul sub 14 ani sunt executate de către Săcărin Ramona Elena și Săcărin Gabriel.

Pentru efectuarea constatării tehnico - științifice s-a dispus să fie puse la dispoziția specialiștilor, în plic sigilat, următoarele documente: Formularul pentru eliberarea unui pașaport simplu pentru minorul sub 14 ani cu nr. de înregistrare 130/12.06.2019, fotografiile tip pașaport anexate cererii (inscripționate Photo Ranger Tel: 0351.80.70.59) având pe verso declarația și semnăturile numiților Săcărin Gabriel și Săcărin Ramona Elena, declarații pentru scripte de comparație. S-a stabilit termen pentru depunerea raportului de constatare la data de 15.08.2019.

Dispozițiile art. 170 alin. 1 din Codul de procedură penală (indicate de temei de drept pentru reținerea pașaportului) prevăd următoarele: „(1) În cazul în care există o suspiciune rezonabilă cu privire la pregătirea sau săvârșirea unei infracțiuni și sunt temeiuri de a se crede că un obiect ori un înscris poate servi ca mijloc de probă în cauză, organul de urmărire penală sau instanța de judecată poate dispune persoanei fizice sau juridice în posesia căreia se află să le prezinte și să le predea, sub luare de dovadă.”

Referitor la măsura restrictivă de libertate luată de procuror, prin reținerea pașaportului ca document de călătorie, iar nu ca instrument probator, față de cele de mai sus, rezultă că măsura reținerii pașaportului a avut un caracter penal, fiind instituită de un procuror, în cadrul dosarului penal nr. 2015/P/2019, ca urmare a suspiciunii procurorului de săvârșire a unor infracțiuni. Deși documentele au fost reținute pentru efectuarea unei expertize grafologice și se aflau în posesia organelor judiciare încă din 26.06.2019, nu s-a dispus expertizarea acestora, iar în cadrul adresei interinstituționale, prin care a fost preluat pașaportul, nu s-a indicat durata măsurii reținerii pașaportului.

Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție constată că deși s-a dispus reținerea pașaportului minorei Săcărin Sorina, acest document nu se regăsește printre cele puse la dispoziția specialiștilor din cadrul D.G.P.M.B. - Serviciul Criminalistic, în vederea efectuării constatării tehnico-științifice grafice și tehnice, astfel încât reținerea pașaportului și limitarea libertății de circulație nu a fost justificată de nevoia administrării unei probe în procesul penal.

În ceea ce privește condițiile în care cetățenii români își pot exercita dreptul la liberă circulație în străinătate, precum și limitele exercitării acestui drept, sunt avute în vedere următoarele dispoziții relevante din Legea nr. 248/2005, privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate. În conformitate cu prevederile art. 40 din Legea nr. 248/2005, „Exercitarea de către o persoană a dreptului la liberă circulație în străinătate se suspendă numai în următoarele situații: a) este inculpată într-o cauză penală și a fost dispusă, în condițiile Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, cu modificările și completările ulterioare, instituirea unei măsuri preventive, cu impunerea, după caz, a obligației de a nu părăsi o anumită limită teritorială, fixată de organul judiciar, decât cu încuviințarea prealabilă a acestuia; b) a fost condamnată și are de executat o pedeapsă privativă de libertate; c) este internată într-un centru educativ sau într-un centru de detenție; d) nu a respectat măsura restrângerii exercitării dreptului la liberă circulație în străinătate, dispusă în condițiile prezentei legi.”

În cauză, minora Săcărin Sorina nu se regăsea în vreuna dintre situațiile prevăzute de art. 40 din Legea nr. 248/2005 - nu avea calitatea de inculpată (vârsta nu permitea ca această să fie subiect activ al raportului de drept penal), nu fusese dispusă o măsură preventivă cu privire la ea, nu era condamnată, nu avea de executat o pedeapsă privativă de libertate, nu era internată într-un centru educativ sau într-un centru de detenție (în raport de dispozițiile Codului de procedură penală, având în vedere vârsta minorei Codul penal nici nu era posibil să se afle în vreuna dintre aceste situații) și nu se afla nici în situația de a nu fi respectat măsura restrângerii

exercitării dreptului la liberă circulație în străinătate, dispusă în condițiile acestei legi.

Prin urmare, se constată că dispoziția procurorului privind predarea sub luare de dovadă a pașaportului minorei Săcărin Sorina din conținutul ordonanței nr. 2015/P/2019 din data de 26 iunie 2019 a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție nu a fost dispusă în conformitate cu legea și nu a urmărit un scop legitim.

În raport de aceste considerente, judecătorul de cameră preliminară constată că prin măsura reținerii pașaportului minorei Săcărin Sorina (document de călătorie necesar minorei pentru a putea părăsi teritoriul României împreună cu părinții săi adoptivi, Săcărin Ramona Elena și Săcărin Gabriel), i s-a încălcat acesteia dreptul la liberă circulație prevăzut art. 2 paragraful 2 din Protocolul nr. 4 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În ceea ce privește cererea care a fost transmisă la dosar, prin Serviciul Registratură, la termenul din data de 07 iulie 2020, după reținerea dosarului în pronunțare, prin care Șărămăt Mariana a solicitat să fie citată în cauză, având în vedere că în dosarul de urmărire penală nr. 2015/P/2019 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție are calitatea de persoană vătămată, judecătorul de cameră preliminară constată că cererea a fost depusă ulterior finalizării dezbaterilor, de către o persoană care nu avea vreo calitate procesuală în prezenta cauză, ce are ca obiect o plângere prin care se solicită să se constate încălcarea dreptului la liberă circulație pentru minora Săcărin Sorina, astfel încât nu este necesară repunerea pe rol a cauzei.

În raport de considerentele expuse anterior, judecătorul de cameră preliminară din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție, în conformitate cu dispozițiile art. 3 alin. 5 din Codul de procedură penală, art. 2 paragraful 2 din Protocolul nr. 4 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului și art. 13 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, va admite plângerea formulată de petenții **Săcărin Ramona Elena și Săcărin Gabriel, în calitate de reprezentanți ai minorei Săcărin Sorina** împotriva dispoziției procurorului privind predarea sub luare de dovadă a pașaportului minorei Săcărin Sorina din conținutul ordonanței nr. 2015/P/2019 din data de 26 iunie 2019 a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție.

Va constata că a fost încălcat dreptul la liberă circulație al minorei Săcărin Sorina, prevăzut de art. 2 paragraful 2 din Protocolul nr. 4 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Va revoca dispoziția privind predarea sub luare de dovadă a pașaportului minorei Săcărin Sorina din conținutul ordonanței nr. 2015/P/2019 din data de 26 iunie 2019 a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție.

Va lua act că pașaportul a fost restituit minorei Săcărin Sorina, prin reprezentanții legali Săcărin Ramona Elena și Săcărin Gabriel, la data de 19 iulie 2019.

Conform dispozițiilor art. 275 alin. 2 din Codul de procedură penală, cheltuielile judiciare vor rămâne în sarcina statului.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
DISPUNE:**

În conformitate cu dispozițiile art. 3 alin. 5 din Codul de procedură penală, art.2 paragraful 2 din Protocolul nr. 4 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului și art. 13 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, admite plângerea formulată de petenții **Săcărin Ramona Elena și Săcărin Gabriel, în calitate de reprezentanți ai minorei Săcărin Sorina** împotriva dispoziției procurorului privind predarea sub luare de dovadă a pașaportului minorei Săcărin Sorina din conținutul ordonanței nr. 2015/P/2019 din data de 26 iunie 2019 a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție.

Constată că a fost încălcat dreptul la liberă circulație al minorei Săcărin Sorina, prevăzut de art. 2 paragraful 2 din Protocolul nr. 4 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Revocă dispoziția privind predarea sub luare de dovadă a pașaportului minorei Săcărin Sorina din conținutul ordonanței nr. 2015/P/2019 din data de 26 iunie 2019 a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție.

Ia act că pașaportul a fost restituit minorei Săcărin Sorina, prin reprezentanții legali Săcărin Ramona Elena și Săcărin Gabriel, la data de 19 iulie 2019.

Cheltuielile judiciare rămân în sarcina statului.

Definitivă.

Pronunțată în cameră de consiliu, astăzi, 14 iulie 2020.

JUDECĂTOR DE CAMERĂ PRELIMINARĂ,
Lavinia Valeria Lefterache

MAGISTRAT ASISTENT,
Mihaela Ivănuș

Red./tehnored. M. Iv.
2 exemplare

M.I. 11 August 2020